

Serie nouă
martie 2012

3

(CXXIX)

36 pagini
9 lei

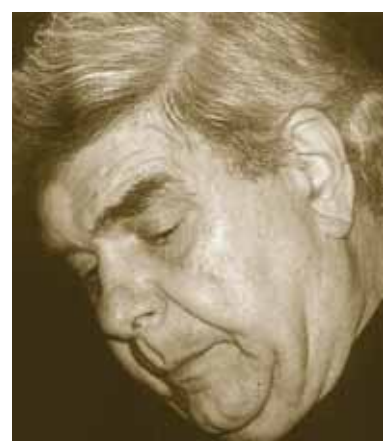
ANUL

MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Premiile Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România pe anul 2011

Despre comunicarea prin muzică

Liviu DĂNCEANU

Comunicarea prin muzică este inevitabilă. Această axiomă se validează prin faptul că, pe lângă comunicarea deliberată, intențională (când se dorește transmiterea unui mesaj muzical) există și comunicarea ne consimțită, involuntară (rezultat al fundalului sonor, spontan, mecanic, în care suntem nevoiți să viețuim).

Din această perspectivă comunicarea este de două feluri: a) sinergetică (mesajele lansate de muzicieni se sprijină reciproc și se armonizează cu orizontul de așteptare al publicului); b) conflictuală (mesajele ce populează eterul sonor contravin prevederilor masei de ascultători). Proiectată pe axa sintagmaticului ponderea laturii sinergetice este din ce în ce mai redusă, în vreme ce latura conflictuală se află într-o evidentă urgență. S.Toulmin (în *Foresight and understanding*, Harper Torchbooks, New York, 1963) definește comunicarea fie ca un schimb de informații, fie ca interacțiune, ca transfer de gânduri, de atitudini, de sentimente ori de dispoziții.

Dacă aclimatizăm această definiție la comunicarea prin muzică va trebui să efectuăm o ierarhizare absolut necesară a aspectelor desprinse din actul comunicării și anume: I. Muzica nu transmite informații, cât pune în interacțiune emițătorul cu receptorul. II. Limbajul artei sunetelor livrează și difuzează în următoarea ordine cantitativă (dar și calitativă): 1. sentimente; 2. dispoziții; 3. atitudini; 4. gânduri (emiterea de sentimente fiind covârșitor mai mare decât cea de gânduri).

În *The Mathematical Theory of Communication* (Urbana, Illinois, 1949) Cl. Shannon și W.Weaver lansează un model al mecanismului comunicațional alcătuit din șase componente: emițătorul, transmițătorul, canalul, zgomotul, receptorul și destinatarul. Este un model ce se pliază perfect pe specificul comunicării mesajelor muzicale, unde poate fi pusă în evidență distincția dintre emițător și transmițător, respectiv dintre receptor și destinatar. Astfel, emițătorul se identifică, cel puțin în muzica savantă, cu compozitorul, cel ce creează mesajul sonor. Transmițătorul se confundă cu interpretul, cel ce restituie (după posibilități) mesajul elaborat de autor, săvârșind o lucrare de transformare a acestui mesaj din sistemul de semne folosit de emițător în cel cerut de canalul de transmisie.

La rândul lui, canalul de transmisie poate avea varii profile: a) văzut (nemediat, nemijlocit); b) prevăzut (mediat) c) întrevăzut (intermediat); d) neprevăzut (întâmplător). Canalul văzut este sinonim cu instanța de concert în care protagonistul (transmițătorul, alias interpretul) comunică, grație partiturii, tete à tete, cu receptorul. Canalul prevăzut este reprezentat de dispozitivele electronice și computaționale, care pot ticlui sonorități în timp real, transmițându-le unui public virtual.

Canalul întrevăzut este unul prefabricat, reunind muzici încapsulate, susceptibile de a fi reproduse mecanic pe benzi magnetice, casete, CD-uri, precum și pe alte suporturi audio-video. În sfârșit, canalul neprevăzut însușește totalitatea lungimilor de undă pe care muzica se zbate, fără voia noastră, și fără implicarea unui mesaj artistic voluntar, articulat. Zgomotul se explică prin varietatea factorilor ce perturbă, deteriorează și denaturează, intergral sau parțial, mesajul sonor, factori pe care îi putem clasifica în: A) fiziologici (solidari naturii acustice al canalului de transmisie); B) psihologici (redevari naturii temperamentale și comportamentale a receptorului); C) axiologici (arondați gradului de cultură generală și de specialitate a celui ce

emite, dar și a celui ce primește mesajul). În procesul comunicării prin muzică canalul (cărui i se asociază, volens nolens, contextul) și zgomotul introduc diferențe mai mult sau mai puțin sesizabile între mesajul trimis de emițător și cel ajuns la destinatar. Receptorul este cel care modulează mesajul din sistemul de semne cerut de partitură (canalul de transmisie) în cel utilizat de destinatar, ținând cont, desigur, de tulburările resimțite prin acțiunea zgomotului. Mai rămâne destinatarul, cel cărui i se adresează intenționat emițătorul, recte compozitorul. Astăzi, el diferă frecvent de receptor, acesta din urmă putând fi beneficiarul fără voie al mesajului auctorial. În trecut

lucrurile erau mai simple, în sensul că emițătorul coincidea cu transmițătorul (ipostaza compozitorului-interpret), iar receptorul era însăși destinatarul (ipostaza publicului vizat direct, premeditat). Despre comunicare se discută tot mai mult, fie în cheie antropologică, sociologică, lingvistică, informațională, biologică, fie din perspectiva variilor limbaje artistice. În ceea ce privește comunicarea prin muzică, dacă nu vom lua în considerare întreaga complexitate și eterogenitate a fenomenului riscăm să ratăm înțelegerea celor două operații esențiale ale fenomenului comunicațional – codificarea și decodificarea mesajului – rămânând cantonați într-o colecție de chei ce încă mult timp de-acum încolo nu vor deschide toate ușile. Doar potrivirea lor ne poate furniza un șperaclu.

DIN SUMAR

Premiile UCMR 2011	2
Aniversare Cristian Brâncuși	3
“Fantastica” la Atheneul Român	6
Ziua culturii naționale	7
Valentin Doni la Atheneu	8-9
Tineri pe scenele Capitalei	10-11
Remembering 2011	12-13
Interviuri	16-17
Punctul pe j... azz	18-19
Filmul muzical	22-23
Magia muzicii	26
Grammy 2012	27
Succes global	28-29
Festivalul “Remember”	30
Femina	32-33

Premiile Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România pe anul 2011

MARELE PREMIU

Remus Georgescu

SECȚIA DE MUZICĂ SIMFONICĂ, OPERĂ ȘI CAMERĂ:

1) PREMIUL PENTRU LUCRĂRI SIMFONICE

Dan Dediu – *Hyperkardia III – In memoriam
Alfred Schnittke e Edison Denisov, for chamber
orchestra*

2) PREMIUL PENTRU LUCRĂRI ELECTRO- ACUSTICE

George Balint – *Un singur copac și atâtea
păsări, pentru 8 clarinete, recitator și bandă*

3) PREMIUL PENTRU LUCRĂRI CAMERALE

Doina Rotaru - *Centrifuga for ensemble MD
7 – for flute, cl in B, bass cl, trombone,
percussione, piano, viola and cello*
- *Vivarta – for string quartet*

4) PREMIUL FILIALEI CLUJ

Șerban Marcu - *Orfeuridice - balet*

SECȚIA DE MUZICĂ CORALĂ:

5) PREMIUL PENTRU MINIATURĂ CORALĂ
Hans Peter Türk – *Das Hertz – motet pentru
2 coruri, text religios*

6) PREMIUL PENTRU LUCRARE CORALĂ AMPLĂ

Adrian Pop – *Vocile nopții – cor mixt, versuri
Alexandru Macedonski și Alfred de Musset*

SUBSECȚIA DIDACTICĂ:

7) PREMIUL PENTRU CREAȚIE DIDACTICĂ
Felicia Donceanu - *În căutarea lui Clopoțel,*
poveste muzicală pentru cei mici

SECȚIA DE MUZICĂ UȘOARĂ:

8) PREMIUL PENTRU MUZICĂ UȘOARĂ
Marcel Dragomir - *Ciao amore, come stai,*
versuri Eugen Dumitru
(Trofeul Mamaia 2011)

9) PREMIUL PENTRU JAZZ

Marius Popp - *Efigii pe un capac de bere (In
memoriam I.L.Caragiale)*

10) PREMIUL PENTRU MUZICĂ INSTRUMENTALĂ

Adrian Enescu - *The 4Tune*

SECȚIA DE MUZICOLOGIE:

11) PREMIUL PENTRU ISTORIOGRAFIE

Grigore Constantinescu - *O istorie a muzicii
în pași de dans*

12) PREMIUL PENTRU SISTEMATICĂ

Sebastian Barbu Bucur - *Mihalache
Moldovlahul, Anastasimatar (vol.II)*

13) PREMIUL PENTRU CRITICĂ MUZICALĂ

Anca Florea

Aniversare Cristian Brâncuși

Doru POPOVICI

Orchestra de Cameră Radio, sub conducerea maestrului Cristian Brâncuși ne-a oferit un concert minunat, talmăcind la un înalt nivel artistic, o muzică profundă; majoritatea soliștilor au fost tineri, exponenți ai „noului val”, arta lor întărind sensul cuvintelor, în virtutea căruia, *Există o altă Românie – cea adevărată – care nu este cea prezentată în multe emisiuni de televiziune – cu tineri mari admiratori ai barurilor și ai oribilelor discotec!* Adevărata Românie are tineri foarte valoroși, afirmați în lumea umanisticii precum și în aceea a științelor exacte.

Despre maestrul Cristian Brâncuși, regretatul compozitor și muzicolog, Ștefan Niculescu a consemnat următoarele: „Cristian Brâncuși, deopotrivă compozitor și dirijor, este unul dintre cei mai pregătiți și de viitor șefi de orchestră din cea mai tânără generație de muzici afirmați”.

Merită a fi consemnată și caracterizarea profesorului austriac, Karl Osterreicher: „Fără îndoială Cristian Brâncuși este perfect pregătit în toate domeniile muzicale. Se remarcă prin cunoștințele despre lucrări și stiluri, are o tehnică dirijorală foarte clară și face o excelentă impresie în fața orchestrei”.

Cristian Brâncuși a prezentat, în primă audiție în București, *Canti profani* de Sabin Păutză, cel care a obținut strălucitoare succese, în SUA – unde i se editează toată opera! Iată cum mi-a expus compozitorul bănățean lucrarea sa: „Organizată pe trei secțiuni suita *Canti Prophani* are la bază un număr de colinde din folclorul copiilor, unele extrase din

colecția de colinde a lui George Breazul. Textele folosite sunt originale, unele redactate din memorie, altele găsite în diferite colecții de cântece ale copiilor. Prima parte a suitei folosește o colindă țigăneasă, *Maico, mai colindova*, care se cântă de obicei în prima zi de Anul Nou. Textul cu certe nuanțe satirice, este profan, asemenea cu alte părți din textul întregii suite. Secțiunea secundă este o melodie veche ce ne amintește de un cântec de leagăn al cărui refren – *Dalbe flori/ Flori de măr* este singurul element care ar putea să ne ducă cu gândul la colind. Această secțiune lentă aduce un material de contrast, un autentic colind de Paști – *La luncile soarelui* – bazat pe un mod pentatonic și tratat aici în dialog viu între cor și orchestră. Ultima secțiune este un colind vesel care se cântă în dimineața Crăciunului, *Dimineața, ziua bună* tipic pentru structura asimetrică a cântecelor ocazionale din folclorul copiilor. Orchestrația întregii lucrări, în care percepția are un rol important, subliniază cu efecte de culoare frumusețea și prospețimea acestor melodii tradiționale. Corul de copii este folosit pe două, trei sau patru voci, cu unele intervenții solistice. Materialul este dezvoltat în cele mai multe cazuri prin imitații și canoane stricte, alterând cu scurte intervenții sub formă de

interludii ale orchestrei. Această lucrare a fost gândită ca o sărbătoare, în felul în care numai copiii o pot înțelege, prin combinația unică dintre inocența lor și exuberanța și vitalitatea propriei vârstei”.

Corul de Copii Radio, condus cu o uimitoare măiestrie, de Voicu Popescu ne-a impresionat, profund, ducându-ne cu gândurile la succesul de care s-a bucurat, formația sa, în Italia, unde binecunoscuta dirijoare a Corului de copii, Mariele Ventre, din orașul lui Ottorino Respighi – Bologna – a afirmat următoarele: „Corul de Copii Radio se numără printre cele mai bune formații din lume!”.

Violonistul Gabriel Croitoru – interpret de talie mondială – și mult dotata lui fiică, Simina Croitoru, ne-a înfățișat, cu un remarcabil simț polifonic, *Concertul în re minor pentru două violi și orchestră* de Bach; cei doi s-au înscris în constelația interpreților genialului polifonist, în frunte cu Menuhin și Oistrach, amintindu-ne de cuvintele sublimului stilist, Emil Cioran: „Fără Bach, teologia ar fi lipsită de obiect. Facerea ar fi fictivă, iar neantul – peremptoriu. Dacă e cineva pe lumea asta care să-i datoreze totul lui Bach, acela e Dumnezeu”.

În finalul manifestării, Corul Academic Radio, condus de unul dintre cei mai valoroși dirijori din țară, Dan Mihai Goia și Orchestra de Cameră Radio, dirijată de Cristian Brâncuși au interpretat capodopera lui Vivaldi – *Gloria* – reliefând, pe de o parte, un baroc muzical, cu armonii de o simplitate expresivă, pe de altă parte, cu o scriitură contrapunctică mai cantabilă, latină prin excelență... - vestind, „avant la lettre”... era „melodiei acompaniate”, dominate de Mozart și Haydn. Iată un „protocronism” foarte aparte. Ce păcat că din muzica generată de Vivaldi se interpretează, rar, opusurile vocal-simfonice. În acest climat, de o puternică forță emoțională, s-au impus două cântărețe multilaterale: Irina Iordăchescu și Oana Andra. Prima continuă, creator, arta răscolitorului ei tată, cea de a doua ne dovedește că este foarte bine îndrumată, de celebrul pianist, Al. Petrovici, distinsul ei soț. Mai amintesc și aportul substanțial al compozitorului organist, Marcel Costea.

Mult dotatul Cristian Brâncuși are meritul de a recrea piese, din literatura universală, mai puțin cunoscute, dar și compoziții ale creatorilor noștri de avangardă cu un pronunțat spirit inovator; în ultimii 21 de ani, pe nedrept neglijate. Dirijorul nostru s-a înscris în ramura șefilor de orchestră, Rogalski, Alessandrescu, Basarab, Cristescu și Ludovic Bacs, de o seriozitate exemplară!

În finalul manifestării, corul, orchestra și publicul au omagiat pe maestru, cântându-i tradiționalul *La mulți ani!*

PS. Să nu uităm că, autenticul artist, Cristian Brâncuși, s-a afirmat și în muzicologie; ele ne-a oferit o capodoperă: „Estetica muzicală în viziunea lui Dimitriu Cuclin” – opus distins, la doctorat, de profesorul Octavian Lazăr Cosma, cu calificativul. „foarte bine”!

Ascultând Corul de Copii Radio, dirijat, admirabil de maestrul Voicu Popescu, nu pot să nu o felicit pe Eugenia Văcărescu-Necula, care a format acest ansamblu – *una meraviglia dell'arte*.

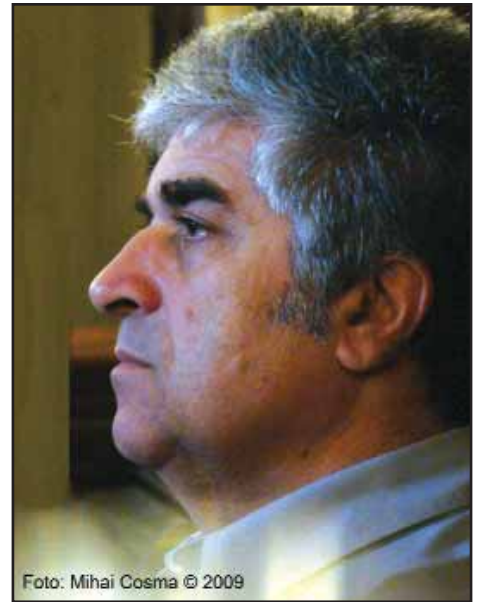
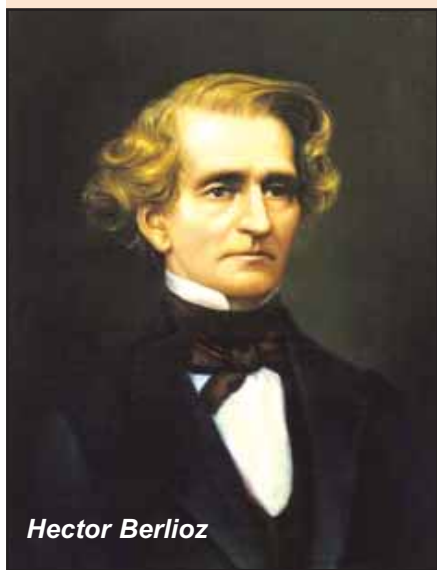

Foto: Mihai Cosma © 2009

„Fantastica” la Atheneul Român

Doina MOGA

Cu toate că în ultima vreme, dezamăgită fiind de Filarmonica noastră „George Enescu”, i-am cam evitat concertele, totuși, vineri 3 februarie, atrasă de alăturarea vulcanică a vremii, vremurilor, programului și dirijorului ei, am fost la concertul de la Atheneul Român.

Hector Berlioz

Ascultasem *Simfonia Fantastică* de Berlioz în mai toate interpretările: cu orchestre renumite, celebre sau „de servicii”; cu dirijori faimoși, unii deja legende, mai modești sau neaveniți; în săli cu ștaif de prin capitalele lumii, dar și în înregistrări ce au

devenit parteneri egali ai unor coregrafi ce i-au arătat fața dansantă. Dar niciodată până acum n-am auzit-o talmăcită de Horia Andreescu, deși l-am apreciat și plăcut din totdeauna. Așa s-a întâmplat. Iar acum am profitat de ocazie ca să umplu acest gol inexplicabil, adăugând astfel capitolului berliozian din „carte mea” o nouă abordare. Partitura permite.

Mărturisesc că eram foarte curioasă și nu am regretat pentru că mi-a plăcut. Cu câteva modificări de tempo-uri, cu treceri rapide, abrupte chiar de la o nuanță la altă, predominând extremele, cu un fortissimo rotund, dramatic, spectaculos, dar și cu fine sublinieri ale sensibilităților emoționale, ca gingășia contemplării; când solemn, când strălucitor, lăsând leit motivul să zburde prin întreaga gamă de stări, fără ostentație, dar bine conturat, *Fantastica* de vineri seară a fost reușită, interesantă și mai ales personalizată.

A mai reușit Horia Andreescu în acest concert să arate o orchestră omogenă, cu splendide registre grave, cu buni suflători, cu acuratețe și emoție. Dirijorul și orchestra s-au completat frumos și au cântat cu plăcere.

Aplauzele i-au răsplătit pe măsură. Păcat de viori care să-mi fie iertată expresia, chiar scrâșnesc și deranjează corespunzător.

Cât despre prima parte a concertului, ce să pun... Atât dirijorul, cât și orchestra și-au arătat și subliniat calitățile de acompaniator, dar din păcate nu au putut suplini interpretarea violonistului Florin Paul, care în opinia mea, nu a fost în stilul lui Lalo în *Simfonia lui Spaniolă*. A cântat în general corect, punctat din când în când de falsuri, a schimbat tempi, dar nu în avantajul lui, a fost într-o competiție neloyală cu orchestra pe care a fugărit-o către final și a învăluit exuberantă și coloritul melodicii cu o tentă ușor lăutărească, confundând energia complexă ce se degajă din partitură, cu un fel de patos glacial. Și cam atât.

Nici bis-ul nu a fost grozav. Poate cine știe, nu a fost în mână, cum se spune, pentru că, după câte știu violonistul este destul de garnisit cu premii internaționale și cu concerte prin lume. Mi-ar fi plăcut să-l ascult într-una din interpretările pentru care a fost recompensat atât de spectaculos, dar probabil altă dată.

Oricum, dat fiind faptul că acest concert a fost în memoria marelui violonist Ion Voicu, care cu 20 de ani în urmă, la aceeași dată cânta pentru ultima dată pe scena Atheneului, cum numai el putea să o facă, cred că s-ar fi convenit ca invitatul solist să-l onoreze atât ca performanță, cât și că faima.

În fine, una peste alta, concertul Filarmonicii „George Enescu” din seara de 3 februarie a fost interesant și benefic. Am ascultat o orchestră

Horia Andreescu

foto: Virgil Oprina

revigorată, am reîntâlnit un dirijor talentat, aflat acum în plină maturitate artistică și am descoperit o nouă abordare a *Simfoniei Fantastice* de Hector Berlioz.

Erata

În articolul *Eminescu – muzicianul* din nr. 2/ 2012, pagina 9, se va citi „studii muzicale la *Berlin*” (în loc de Beslea), „teorie și solfegii cu W. Humpel” (în loc de Wittumpfel), șlagărul „După fragi și după mure” (în loc „După fragi și mure”), „primele lieduri *tălmăcite* de D. Popovici-Bayreuth” (în loc de „tăbăcite”).

De asemenea, în articolul *Reîntâlnire cu Vladimir Cosma după 45 de ani*, pagina 17, titlul filmului este „Le Grand Blond...” (nu *Le Brand Blond...*), iar *Cantata 1209* comemora „masacrul din orașul Béziers” (nu *masacrul pentru orașul Béziers*).

Remus Azoitei și Gagliano-ul său

Marcel FRANDES

La sfârșitul anului a avut loc concertul Orchestrei Naționale Radio, la pupitrul căreia s-a aflat dirijorul Christian Badea, avându-l ca invitat pe violonistul Remus Azoitei. Artistul a cântat pe o vioară construită de italianul Nicolaus Gagliano, în anul 1735. Această manifestare s-a înscris în cadrul Festivalului *Viori de colecție*, organizat de Societatea Română de Radiodifuziune, în perioada 23 noiembrie - 2 decembrie 2011.

Programul concertului a cuprins lucrarea pentru orchestră mare *Atlantis* de Dan Dediu, *Concertul în mi minor pentru vioară și orchestră*, op. 64 de Felix Mendelssohn, solist Remus Azoitei și poemul simfonic *Așa grăit-a Zarathustra* op. 30 de Richard Strauss.

Lucrarea *Atlantis* de Dan Dediu a fost dedicată dirijorului Christian Badea, care a impulsionat compunerea ei. Ea a fost prezentată în primă audiție absolută abia la ediția a XX-a a Festivalului Internațional *George Enescu*, din septembrie 2011. „În *Atlantis* este evocat sonor relieful imaginar al continentului dispărut și mult idealizat numit *Atlantida*. Astfel, formațiuni stâncoase și deșerturi hipnotice alternează cu forme minerale și vegetale stranii ori cu ființe ectoplasmice (acea substanță spirituală pe care spiritiștii pretind că o emană mediile în timpul transei). În plus, pe lângă aspectul sonor imagistic, muzica are ambiția să construiască punți între atitudini interioare contrastante, precum iubirea și ura, curajul și frica, echilibrul și panica, bucuria și durerea. Finalul implică o dispariție treptată, ca și cum restul nu ar fi fost decât o poveste. Când e pe punctul să înceapă iar, este oprită brutal și fără drept de apel: reveria a luat sfârșit” (Dan Dediu).

Sub bagheta lui Christian Badea, Orchestra Națională Radio, a reușit să transporte auditoriul într-o lume fermecătoare, printr-o interpretare profesionistă și dăruită. Masivul aparat orchestral suna incredibil de transparent. Întreg discursul muzical beneficia de o mare mobilitate timbrală. Un flux de vibrații când elastic, când compact. Starea pe care înlănțuirile acordice disonant - consonantice o inducea, era una de plutire benefică. Uneori, reliefurile melodice erau atât de încheiate încât o multitudine de imagini vizuale apăreau în mintea ascultătorului. Departe de coliziuni intervalice brutale ori ritmuri obsedante, muzica din *Atlantis* învâluie cu o mare blândețe. Măiestria componistică a compozitorului Dan Dediu se datorează și unei tehnici de orchestrație care filtrează anumite culori ale sunetelor, precum lumina unui reflector din arsenalul tatrului. *Atlantis* are o scriitură care pune probleme serioase instrumentiștilor interpreți. De altfel, pe această linie, se înscrie și *Grana*, compusă în 2003, lucrare desigur, cu alte capacități semnificative. În *Atlantis* o anume pace sonoră atenuează scurgerea timpului. Iar prestația compartimentului percuției a fost perfect integrată sonorității întregului. Nimic schematic sau vreun ritm crud nu sfâșia ambientul. O lucrare pe care îți dorești să o reascuți, mai ales atunci când la pupitrul dirijoral se află Christian Badea.

Remus Azoitei a interpretat *Concertul pentru vioară și orchestră în mi minor*, op. 64 de Felix Mendelssohn, cu multă

grație și agilitate, relevând totodată melodicitatea unică a acelei cunoscute lucrări din literatura instrumentului. Publicul s-a bucurat de sunetul viorii *Gagliano*. Remus Azoitei are un adevărat cult al timbralității, adaptându-se la fiecare apariție scenică acusticii sălii. Artistul a intuit atributul de studio de transmisiuni pe care sala de concerte a Radiodifuziunii o are, astfel încât *tempo*-ul ales în părțile extreme ale concertului era unul mai alert, favorabil proiectării liniei mari aproape neîntrerupte a expunerii. Cea de-a doua idee muzicală din Expoziția formei de sonată a primei părți, *Allegro molto appassionato*, beneficia de calmarea dinamismului. Suplețea, abia perceptibilă, aplicată mișcărilor mâinii drepte în conducerea arcușului conferea o mare expresivitate. Vioara răspundea instantaneu. În cadență, freacă de lanțului de triluri pe coarda gravă, cât și bariolajele ce pregăteau Repriza, cu sublinieri din *vibrato* ale polifoniei, se derulau extrem de fluent. În secțiunea mediană a *Andante*-ului, intonarea dublelor coarde aducea umbra unei îngrijorări romantice sublime. Începând cu

puntea către Finalul concertului, acompaniamentul orchestral a devenit însă destul de neglijent. Cu toate eforturile dirijorului, desincronizările ritmice erau evidente. Sufletorii de lemn întârziu atacurile, iar emisia în *staccato* nu avea nici atac, nici încheiere precisă. Ruptura între compartimentul corzilor și cel al suflătorilor era deranjantă. Așa se făcea că totul părea o cursă de formula 1 în care la curbe unii concurenți ieșeau în decor. Publicul a răsplătit însă cu generozitate virtuozitatea solistului, prin aplauze îndelungate. Remus Azoitei a acordat și un bis: *Andante* din

Sonata pentru vioară solo în la minor de Johann Sebastian Bach. Am admirat susținerea sonorității temei, arcuirea bine conturată a motivelor, pulsația și diferențierea vocilor, puritatea intonației și 'pasul' constant în care violonistul parcurgea această inspirată confesiune în *Andante*.

După pauză, a fost interpretat poemul simfonic *Așa grăit-a Zarathustra* op. 30 de Richard Strauss. Lucrarea inspirată din poemul filozofic scris de Friedrich Nietzsche, are ca moto: «Muzica a visat un timp prea îndelungat; noi vrem să devenim visători treji și conștienți.» (*Zarathustra* sau *Zoroastru* a fost un profet, coordonator al religiei din arhaic, adept al dualismului.)

Muzica din Introducerea acestui poem (*Einleitung*) a fost utilizată ca generic în filmul *2001: Odișeea spațială* a lui Stanley Kubrick. Debutul conferă impresia parcurgerii unei traiectorii dinspre neant către lumină. *Tremolo*-ul tobei mari pe sunetul *do* - fundamentala ca simbol al neantului - era urmat de doimile trompetelor ce intonau ascendent cvinta *do-sol* și cvarta *sol-do*. (De altfel, unisonul, octava, cvinta și cvarta reprezentau în concepția lui Pythagora perfecțiunea Universului).

Dirijorul Christian Badea a impus orchestrei o concentrare maximă, astfel încât prin unirea intențiilor interpretative, precum și printr-o precisă subordonare ritmică cele opt secțiuni care au urmat s-au desfășurat într-un chip întrepătruns. Corzile grave s-au remarcat prin culorile închise ce sugerau gânduri pământeste. Frumos a sunat citarea liturgică a *Magnificat*-ului. Impresionante și sonoritățile de orgă.

Audierea poemului simfonic *Așa grăit-a Zarathustra* de Richard Strauss îndeamnă mereu la meditație, la descoperirea sensului existenței, la posibila transformarea a omului într-o ființă spirituală dincolo de omenesc.

Ceaikovski vs. Stravinski

Unul dintre cele mai frumoase concerte din stagiunea actuală a Filarmonicii George Enescu a avut loc în seara de 23 februarie a.c. Mărturie a fost numărul foarte mare de bilete vândute și sala neîncăpătoare pentru iubitorii muzicii lui Ceaikovski și Stravinski.

Cine nu iubește geniul lui Ceaikovski în al său prim concert pentru pian și orchestră ori muzica baletului lui Stravinski, *Sacre du Printemps*, cu a sa varietate timbrală și ritmică?

Prima parte a concertului a fost rezervată Concertului pentru pian și orchestră nr. 1 în interpretarea lui Jean-Bernard Pommier. Acesta, deși în 1962 era cel mai tânăr finalist al Concursului Internațional Ceaikovski – avea doar 17 ani – și-a continuat studiile îmbrățișând cariera de dirijor, în prezent la pupitrul Orchestrei Filarmonice din Torino. Din postura de pianist a colaborat cu nume mari ale baghetei, Herbert von Karajan, Kurt Masur, Zubin Mehta și Daniel Barenboim cu care a realizat integrala concertelor pentru pian de Beethoven împreună cu Orchestra Filarmonică din Paris.

Atmosfera dată de una dintre cele mai cunoscute și mai interpretate lucrări ale lui Ceaikovski s-a dorit a fi una pe măsură. Deși din nefericire nu puține au fost momentele neinspirate ale solistului, orchestra împreună cu dirijorul Vlad Conta au reușit să nu știrbească farmecul deosebit al concertului. Publicul a fost plăcut impresionat însă nu a fost cerut bis. Când abordezi o lucrare precum primul concert pentru pian al lui Ceaikovski, devenit deja un șlagăr atât

Vlad Conta

pentru iubitorii de muzică cât și pentru muzicienii profesioniști, se cere o inovație. Un suflu nou al interpretării, sensuri și semnificații, nu paradigme.

La celălalt pol am aflat însă muzica lui Stravinski, atât de plină de înțelesuri și parcă alta, de fiecare dată. Întărind parcă ce afirmase cu câțiva ani în urmă și anume că "Meseria de dirijor este o vocație", Vlad Conta, muzician de tradiție, reușește și de această dată așa cum face la fiecare colaborare a sa cu

orchestrele din România, să ne convingă de talentul său, de naturalețea dar și precizia cu care își desenează traseele semantice, ajutat desigur de profesionalismul orchestrei Filarmonicii George Enescu.

Am regăsit muzica lui Stravinski aventuroasă și plină de energie, disonanțe, poliritmii, politonii, fragmente melodice – adevărată 'rețea' muzicală bogată în elemente asimetriche dar desăvârșită tocmai prin acestea. Impresionanta orchestră gândită de compozitor pentru această lucrare, orchestrația împinsă la limite – dovadă stă chiar solo-ul de fagot de la început care atinge cele mai înalte note din ambitusul instrumentului – dar și folosirea unor instrumente puțin obișnuite în muzica orchestrală ca flautul alto, trompeta piccolo, trompeta bas, tuba wagneriană și chiar guiro (instrument de percuție originar în America Latină), dau acestei lucrări un ethos special, aparte.

Inspirată alăturare a celor doi compozitori, atât de diferiți și totuși, iată, suficient de complementari.

Andra FRĂȚILĂ

Pioasă amintire

Liliana IACOBESCU

„Iubite frate cititor! Visul nostru s-a împlinit. Românul tresaltă de bucurie și-i mândru de neamul, de țara, de portul său fermecător, de cântecul său românesc, în care el și-a depus tot dorul și chemarea, jalea, dragostea, vitejia, curajul. Cântă, frate, cântă românește, căci cântecul e rupt din inimă și cel ce nu cântă, nici inima nu-i bate”. Aceste cuvinte au fost scrise ca Prefață a primei culegeri de *Cântece populare* din 1919, de un om cu totul deosebit, care a valorificat cu prisosință cei 97 de ani (1895-1992), pe care i-a fost hărăzit să-i trăiască în Bistrița Mehedințului. Multe au fost preocupările lui: preot și învățător, zugrav de biserici, cioplitor în lemn,

pictor peisagist, cunoscând instrumentele piculină, vioară, mandolină, dar domeniul în care a excelat și în care s-a dăruit cu o generozitate ieșită din comun, a fost folclorul.

Numele acestui om este Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, iar volumul apărut la Editura *Fântâna lui Manole*, Râmnicu-Vâlcea, se numește **Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița și Revista „Izvoarașul”** și este scris de distinsul cărturar al Brașovului, dr. Constantin Catrina.

Din această carte, aflăm date importante, și anume, că Revista „Izvoarașul” a fost prima revistă de Muzică, Artă Națională, Folclor și Teatru Sătesc din România și că a ființat timp de 21 de ani (1919-1940), prin osârdia preotului și învățătorului Dumitrescu-Bistrița.

Acest adevărat apostol al culturii românești a avut harul de a culege neobosit comorile artei și culturii noastre populare. A știut să atragă în jurul revistei personalități de prim rang

ale vieții culturale din acea vreme, păstrând legături de durată cu Nicolae Iorga, Simion Mehedinți, Dimitrie Gusti, D.G. Kiriac, Timotei Popovici, Ilarion Cocișiu, George Dima, Tiberiu Brediceanu, Sabin Drăgoi, Ion Vidu, George Breazu, Alexandru Zirra, ș.a.

Revista „Izvoarașul” a circulat și peste hotare (SUA, Canada, Cehoslovacia, Belgia, Franța, Elveția, Italia, Grecia, Ungaria, Iran, Israel), făcând cunoscute nestematele desprinse din creațiile noastre seculare.

Pe lângă Revista „Izvoarașul”, a editat broșuri și culegeri de folclor, studii și monografii despre zona Mehedinți, a participat la conferințe, simpozioane, festivaluri, a înființat căminul cultural, muzeul cu bibliotecă, a instruit echipe de teatru, a condus coruri sătești.

Dr. Constantin Catrina ne face cunoscut faptul că volumele acestei colecții se află păstrate în bibliotecă importantă din țară, constituind o arhivă indispensabilă etnografiei și folcloristicii românești.

Ziua culturii naționale

AI. I. BĂDULESCU

ZIUA CULTURII NAȚIONALE – lăudabilă inițiativă a celui mai înalt și autorizat for științific și cultural al țării – Academia Română, inițiativă legiferată în urmă cu doi ani (în 2010) de către Parlamentul României, coincide, în mod fericit, cu ziua în care a văzut lumina zilei și razele binefăcătoare ale soarelui (15 ianuarie 1850), cel mai mare poet român, MIHAI EMINESCU.

Actuala ediție – a doua – a fost marcată prin diverse manifestări de tot mai multe localități, instituții și așezăminte de cultură și artă din capitală și județe.

Continuând o frumoasă tradiție, Muzeul Memorial “Paul Constantinescu” din Ploiești – instituție care încă de la înființare (1993) a înscris printre obiectivele prioritare, sărbătorirea celor mai reprezentative evenimente din istoria și viața spirituală românească, dar și aniversarea personalităților de excepție care s-au născut sau au trăit și creat pe străvechile noastre meleaguri – a organizat, duminică, 15 ianuarie a.c., o complexă manifestare omagială, împreună cu renumita Fundație Culturală “REMEMBER ENESCU” din București.

Evenimentul a fost prefațat de prof. dr. AI. I. Bădulescu. Vorbitorul a remarcat în alocuțiunea sa atât semnificația Zilei Culturii Naționale, precum și însemnătatea nemuritoare a creației eminesciene care, încă din timpul vieții genialului poet a constituit – și va continua și în veacurile următoare să rămână izvorul nesecat de inspirație pentru aproape toți compozitorii români din fiecare generație. Mărturie stau, în acest sens, sute și sute de opusuri semnate până în prezent de peste 250 de creatori români, cuprinzând toate genurile și formele muzicale, de la cele de o largă popularitate – romanța, liedul, cântecul coral și până la cele mai ample construcții sonore: poemul simfonic, simfonia, cantata, oratoriul, opera, baletul.

Timp de mai bine de trei ore, numeroasa asistență a avut imensa bucurie de a se întâlni, audia și aplauda 16 dintre cei mai valoroși tineri soliști de la Colegiile Naționale “George Enescu” și “Dinu Lipati” din București și Universitatea Națională de Muzică din capitală, laureați ai unor exigente concursuri și olimpiade naționale

de specialitate.

Repertoriul abordat de tinerii muzicieni a cuprins lucrări de referință din marile epoci, școli și genuri muzicale, începând din perioada preclasică și până la începutul acestui secol. Multe dintre aceste partituri sunt, din punct de vedere al virtuozității tehnice și interpretative, dificile. A fost, fără echivoc, o superbă călătorie în universul sonor – de peste trei veacuri – al “celeii mai mari dintre arte, Muzica” (I. L. Caragiale).

Animați de nobile idealuri al artei sunetelor, tinerii interpreți, învingând inerentele greutăți ale deplasării și fireștile emoții, au izbutit, cu brio, să ofere, la cote cât mai înalte, viață artistică unor paginide rezistentă adesea cuprind bijuterii muzicale.

Remarcăm cu îndreptățită satisfacție performanțele tinerilor soliști – ce bat la porțile măiestrie artistice: LEON MLADIN - cls. a

VII-a, vioară (H. Wieniawski – Legenda); NIL MLADIN - cls. a VII-a, pian (J. S. Bach – Suita franceză nr. I, Allemanda și Sarabanda și S. Rahmaninov – Polichinelle); HORIA CONSTANTINESCU - cls. a VIII-a, pian (Fr. Liszt – Studiu “Vânătoarea” și Șase ântece poloneze pe o temă de Chopin); CRISTIAN ADAM, - cls. IX-a, vioară (B. Bartok – Șase dansuri românești); BIANCA GAVRILESCU - cls. a X-a, vioară (P. de Sarasate – Introducere și Tarantella); NICON

MLADIN - cls. a X-a, pian (Fr. Liszt – Studiu transcendental “Vânătoarea sălbatică” și Fr. Chopin – Balada a II-a in Fa Major); RAUL STĂNULESCU - cls. X-a, vioară (Ch. Dancla – Capriciul nr. 20 și P. de Sarasate – Introducere și Tarantella); GEORGIANA PLETEA -cls. a XII-a – pian (L. van Beethoven – Sonata nr. 80, do minor); LAURA ȘANDRU, cls. a XII-a, vioară (H. Wieniawski – Variațiuni pe o temă originală); LAURA ȘANDRU - vioară și NICON MLADIN–pian (J. Brahms – Scherzo); SABINA ALEXANDRESCU, an I, pian (D. Csarlatti – Sonata in La bemol Major); OGDAN CIOEANU, an II, chitară (L. de Milan – Fantasia X, Fernando Sor – Variațiuni pe o temă de Mozart, Nikita Koshkin – Usher Walz); MIHAELA IORDACHE – an III, chitară (John Dowland – Lachrimae Pavan, Luigi Legani – Trei capricii, Leo Brouwer – Sarabanda de Scriabin & Toccata Pasquini); MĂDĂLINA DĂNILĂ – an III, pian (J. Brahms – Sonata 2, op. 2, fa diez minor, p. I, II, III); MĂDĂLINA DĂNILĂ – pian și IOANA PECINGINĂ – an IV, vioară (E. Grieg – Sonata nr. 3, do minor, p. III); IERONIM BUGU – an II, pian (R. Schumann – Sonata).

Tinerii interpreți (vioară) au fost acompaniați la pian de profesoara OLGA BABADJAN.

De un real succes s-a bucurat și profesorul și actorul NELU STAN, care a dat glas unui interesant moment poetic din lirica eminesciană.

Prezentarea programului a revenit reputei profesoare de vioară MIHAELA TOMESCU, președinta Fundației Culturale “REMEMBER ENESCU”.

Aplauzele repetate primite de fiecare dintre viitorii muzicieni – care sperăm să confirme, în mod strălucit în țară și peste hotare opera marilor noștri soliști concertști, se cuvin să fie îndreptate și spre distincții profesori îndrumători: LIGIA POP, AIDA CHICUDEANU, ALINA GHIUGAN, VIORICA NISTOROIU, ELIZA PÂRVESCU, MIHAELA TOMESCU, SANDU SANDRIN, CĂTĂLIN ȘTEFANESCU și ȘERBAN DIMITRIE SOREANU, care, cu exemplar profesionalism și dăruire greu de exprimat în cuvinte, investesc o parte a vieții pentru instrucția, educația și formarea viitorilor soli ai școlii de interpretare românești, școală cu care, de câteva decenii, România se poate mândri pe plan internațional.

A FOST UN REGAL, au ținut să afirme multe dintre personalitățile ploieștene ce onorează de mulți ani aceste manifestări muzicale – eveniment, organizate în fiecare stagiune de Muzeul Memorial “Paul Constantinescu” în parteneriat cu prestigioase instituții de învățământ artistic și de spectacole și concerte din capitală, din Ploiești și din alte centre culturale ale țării.

Aceste frumoase aprecieri confirmă ceea ce cu câteva decenii în urmă, legendarul violonist al secolului XX, YEHUDI MENUHIN scria: *Muzica ne emoționează mult mai adânc decât cuvintele și ne face să reacționăm cu întreaga noastră făptură. Atât timp cât omenirea va exista, muzica va fi esențială”.*

Când balerinii vin „la serviciu”

Doina MOGA

Vineri, 24 februarie, am fost la Sibiu să urmăresc o „Gală de balet” cu stele internaționale ale baletului berlinez și sibian. Așa scria pe afiș. Și cum sunt o mare admiratoare a teatrului gazdă, unic în peisajul românesc, dar și o iremediabilă iubitoare a dansului în general, mă montasem corespunzător cu emoție, nerăbdare, bucurie și optimism pentru acest spectacol. Doar că, așa cum se întâmplă de multe ori, din păcate, când se merge la pomul lăudat, pe parcursul seriei entuziasmul meu s-a risipit, înlocuind acea feroare specifică așteptării, cu tristețe și dezamăgiri. Multe dezamăgiri. Nu spun că nu au fost și câteva evoluții remarcabile, excelent realizate atât din punct de vedere artistic, cât și tehnic – singurele, de altfel, care justificau titlul pompos de gală de balet, dar prea puține pentru un astfel de eveniment supermediatizat în capitală (unde nici nu a mai avut loc), și foarte așteptat la Sibiu. Mai exact 6 din 14 balerini, de fapt 3 reprezentanți pentru fiecare teatru în parte, iar diferența dintre ei și restul participanților, care au venit „la serviciu”, a fost atât de mare, încât la un moment dat eram tentată să cred că am nimerit la o întrecere între amatori și profesioniști, ca să nu zic sușă.

Până la urmă ce am văzut eu la Sibiu? Un recital de balet format dintr-

un summum de extreme, nepotriviri, contradicții și inadvertențe. Am văzut: balerini foarte buni, dar care „au beneficiat” de coregrafii proaste, care nu numai că ia dezavantajat, dar le-a stricat și imaginea (Ovidiu Iancu Matei cu *Romeo și Julieta* în coregrafia lui Pavel Rotaru); balerini foarte slabi, interpretând partituri coregrafice celebre, ceea ce nu i-a ajutat deloc (Laura Cristea în *Don Quijote*, coregrafia Marius Petipa); balerini cu calități excepționale, potențiale staruri, cărora li s-au încredințat roluri nepotrivite, din fericire duse elegant și corect la capăt (Alexandru Pilcă în *La Sylphide*, coregrafia A. Bournonville); balerini oarecare, interpretând

coregrafii la rândul lor fără nerv și personalitate (Monica Mihai în *Romeo și Julieta*, coregrafia Pavel Rotaru), balerini cu grația unui elefant (Corinne Verdeil și Rainer Krenstetter în *Grand Pas Classique*, coregrafia Victor Gsovsky); și coregrafii total neinspirate și plictisitoare dansate corespunzător (Viara Natcheva în *Sheherezade* de M. Fokine). În fine am văzut 8 balerini, majoritatea de la Berlin care au venit

pur și simplu „la serviciu” rămânând pe tot parcursul seriei neimplicați, inexpresivi și nestudiați. Am mai văzut, sau mai exact, n-am văzut, lumini care să-i pună în valoare pe dansatori, nu numai să-i țină în umbră, lăsând publicul să bănuiască ce fac ei pe scenă și am ascultat înregistrări muzicale uzate, hârâite, obosite, deranjate, din fericire, nu la noi, ci la berlinezi, dar bineînțeles la volum de club de noapte. Noroc cu cele șase excepții care pe lângă faptul că au onorat cum se cuvine arta baletului, au dezvăluit publicului mirajul, fascinația, și ceva din unicitatea acestor speciale și spectaculoase profesioniști. Mă refer, desigur, la: Dinu Tamazlacaru – el însuși o gală, cu toate însușirile unui star, partenera lui Iana Salenko – prezență scenică, nerv, viteză, grație; Marian Walter – foarte muzical și cu o gestică sugestivă în *Lacrimoza*, toți vechi cunoștințe, membrii Teatrului din Berlin și din partea Sibiului, Alexandru Pilcă, în care-l intuiesc pe viitorul prinț al baletului românesc și cuplu japonez Risa Mochizuki și Takahiro Tsubo – impecabili tehnic și artistic, care nu numai că nu au fost demoralizați și împiedicați de nefericitul accident cu desprinderea poantei, dar care chiar au câștigat capital, prin felul cum l-au gestionat. Numai japonezii pot asta.

Personal, cred că ar fi fost mult mai elegant, eficient și relevant dacă această gală era concepută doar pentru cei 6 soliști menționați. Atunci cu siguranță seara și-ar fi meritat titlul pretențios de gală de balet și gazda – Teatrul de resort sibian – ar fi putut adăuga calității de organizator și multă clasă. Dar, ce să-i faci, poate se mai învață și din greșeli. Oare? Eu sper!

Valentin Doni la pupitrul Filarmonicii „George Enescu”

Mircea ȘTEFĂNESCU

Este cunoscut că o creație artistică autentică, inclusiv în universul interpretărilor muzicale, pune în mișcare ceea ce spunea atât de frumos poetul... „Lună, tu, stăpân-a mării, pe a lumii boltă luneci, și gândurilor dând viață, suferințele întuneci”...

Această imagine mi-a apărut în minte și s-a revelat la iminența așteptării de al revedea pe Valentin Doni, în postura sa dirijorală, de data aceasta în concertele simfonice ale

Filarmonicii din București, din zilele de 9 și 10 februarie, în fața unei audiențe numeroase în pofida viscolului, zăpezii și a gerului care copleșeau capitala. Din capul locului trebuie arătat că Valentin Doni are capacitatea de a atrage publicul meloman. Și în plus, are știința de a alcătui programe de cert interes.

O dată mai mult, însă, toate acestea nu ar fi posibile și nu ar primi vibrație dacă nu s-ar produce sub acel gest dirijoral în măsură să confere trecerea în conceptual și în emoțional a partiturii. Ori Valentin Doni – dirijor permanent al Filarmonicii « Mihail Jora » din Bacău, membru al Uniunii Compozitorilor din Republica Moldova și al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România – este artistul interpret care poate feluri spectaculare și în plină luminiscentă această aducere la viață a lumilor și universurilor așezate pe portative. El posedă acest gest, are forța și determinarea și un potențial vizibil de energii înviorătoare. El are talentul transformării observației și informației în creația interpretativă înțeleasă ca o zămislire între arte.

Colinde, colinde... cu "Preludiu"

Din "lada de zestre" a colindelor ce împodobesc Sărbătorile iernii, dirijorul Voicu Enăchescu a ales, pentru programul de Crăciun al coralei camerale „Preludiu”, desfășurat în Studioul „Mihail Jora” al Societății române de Radiodifuziune, nenumărate nestemate sonore. Conform unei idei generice, artiștii ne-au propus o călătorie în timp și spațiu, mai multe peisaje pitorești, în care marea sărbătoare se cântă cu aceeași bucurie. Dincolo de hotarele românești, am fost împreună la colindat în Germania, Anglia, Franța, Rusia, America de Nord și America latină - descoperind melodii îndrăgite sau, uneori, auzind, poate prima oară, cântece legate de evenimentele sfârșitului de an. La punctul final al programului, tradiționalul și popularul **Moș Crăciun** anunța intrarea în perioada aniversară a celor patru decenii de viață artistică a ilustrului ansamblu protejat de *Tinerimea română*, formație care, printr-un joc de rotație în timp, și-a păstrat mereu credibilită, la propriu și la figurat, vârsta adolescentină, răsfrângând acest efect și asupra mentorului său, dirijorul Voicu Enăchescu.

Le-am ascultat adesea programele, așa încât observatorul fidel poate gândi, ca mine căci, de la o etapă la alta, s-a format, inconfundabil, **stilul Preludiu**. Este vorba de cultura frazei, estetica sunetului, echilibrul registrelor, firescul expresiei, dicția ferm educată, indiferent în ce limbă ar fi textul piesei abordate, consecvența manierei de redare, fără „pete albe” sau popasuri rutiniere. Totul este viu, firesc, plin de plăcerea rostirii cântate, sub indicațiile dirijorului, cu o

memorie complex educată pentru a răspunde multiplelor cerințe. Dacă am reinventariat sub imperiul impresiilor de acum calitățile **Preludiului**, să remarcăm totuși realitățile imediate ale derulării programului, extrem de bine susținut, cu o echilibrare a reperelor repertoriale, încadrate de creații românești mai vechi, inclusiv **Trei crai de la răsărit** de Anton Pann sau altele construite pe amintiri, ca **Steaua sus răsare** de Dan Buciu și **După datini** de Alexandru Pașcanu. Ca întotdeauna, linia șlagărelor șerpuiește ornamental, spre plăcerea publicului, fie că am ascultat **Stille nacht** de Gruber, fie că luminozitatea veseliei a vibrat la **Oh, happy Day**, în care sensibilul Stelian Coman a dialogat cu coriștii. Concertele de sărbători au o aură anume, în care sunt cuprinși laolaltă interpretii și ascultătorii. **Preludiu** a oferit, din această perspectivă, un semn de liniște și dorință de bine, în ambianța familială a clipelor ce reunesc sentimente de afecțiune și datini străbune.

Grigore CONSTANTINESCU

Am spus despre știința dirijorului de a propune repertorii de concert desprinse de ceea ce am putea spune că este și rutinier și confortabil în acest domeniu. Astfel am putut asculta practic trei prime audiții, acestea fiind pe rând **Concerto cantabile pentru vioară și orchestră** de Rodion Scedrin, **Cinci melodii pentru vioară și orchestra** de Serghei Prokofiev-Rodion Scedrin și **Carnavalul op. 9** de Robert Schumann, orchestrat pentru formație simfonică mare.

În aceste trei ipostaze Valentin Doni a susținut un autentic recital dirijoral, personificându-se admirabil în raport cu una sau alta din aceste filiații sonore, nu cum se întâmplă adesea, când dirijorii își impun amprenta personalității lor asupra întregului program simfonic pe care și l-au propus.

Solistul interpret al serii a fost violonistul Philippe Graffin, un muzician rafinat, bonom și foarte comunicativ. A fost convingător prin evidentă degajare, atât pe tastieră cât și în trăsăturile de arcuș, prin sonoritatea generală de un anumit clar obscur, adică fără supremația strălucirii, a virtuozității și a reliefulor, în sensul aceluia înțeles care ne spune că astăzi în arte conceptele au încetat de a mai fi totalitare. Dar, cum se pierde ceva, se câștigă altceva.

Pentru Philippe Graffin, acest ceva nou este imaginea de flux continuu a muzicii, fără borne întotdeauna

distincte, deci altfel de cum era interpretarea concertistică la vioară, fie și în urmă cu douăzeci-treizeci de ani.

Elementul de miză evenimentială a serii a fost prezentarea suitei **Carnavalul** de Robert Schumann, în variantă simfonică, realizată de către câțiva muzicieni ruși, cândva, pe la începutul secolului XX. Și în ceea ce mă privește, faptul a fost surprinzător, deoarece nu știam că există în repertoriile simfonice varianta orchestrată a acestei compoziții. Totul a fost nou, de o impresionantă virtuozitate

a sonorităților timbrale, de o forță a expresiei explozive în frumusețe și în vâltoarea dansului. Interpretarea a conferit, prin impactul dirijoral, statuarea muzicii în excepție, în revelarea confluențelor ideatice și de sensibilitate, care dau drept de cetate artei sunetelor.

Vorbeam, ceva mai sus, despre confluențele destăinuite de forță personalității artistice a dirijorului Valentin Doni, care poate spune asemeni lui Goethe... „Mai multă lumină”...

Reacția publicului a fost învăluită în acest halo emoțional și la încheierea concertului aplauzele și vocalizările sonore de bravo, l-au rechemat de trei ori pe Valentin Doni la scenă, el oferind, la cererea generală, ca bis de orchestră, un fragment din creația schumaniană, tocmai audiată.

Orchestra și mai ales prestația solistică a muzicienilor de la pupitrele de flaut, oboi, clarinet, corn, harpă, vioară a excelat până la momente de stare de grație.

Este astfel de salutat inițiativa frumoasă a Conducerii artistice a Filarmonicii «George Enescu», din București, de a încredința concertele din 9 și 10 februarie a.c. maestrului Valentin Doni.

Tineri pe scenele Capitalei

Corina BURĂ

În pofida agresivității neobișnuite a anotimpului rece atașat „fatidicului” 2012, am decis totuși să urmărim câteva

Radu Popa

concerte în care o seamă de tineri interpreți români - generația de mâine, cum ne place să o numim, ignorând câteodată faptul că în zilele noastre instrumentiștii își încep cariera la o vârstă din ce în ce mai fragedă - au avut o evoluție excelentă la Radio, pe scena studioului Mihail Jora și pe cea a Atheneului Român. Ne referim în primul rând la seara de 1 februarie când Orchestra de Cameră Radio, sub bagheta dirijorului **Radu Popa** a acompaniat trei soliști, laureați ai concursului „Drumul spre celebritate” organizat de aceeași instituție în colaborare cu Centrul Cultural Palatele Brâncovenești, RRC și UCIM: **Alexandru Mălaimare** - vioară, **Ștefan Cazacu** - violoncel și **Mihai Ritivoiu** - pian, comentator Sebastian Crăciun.

Cei trei interpreți sunt premianții ediției din 2011, distincție care s-a adăugat bogatului palmares care evidențiază activitatea competițională a acestora. Seara s-a deschis cu splendidele linii melodice ale *Concertului nr.4 în Re* de Mozart, KV 218 supranumit „Militarul”, un opus de o exigență stilistică aparte, ținând cont că întreaga creație mozartiană stă sub semnul unei abordări pretențioase, cu precădere în zilele noastre, când opiniile și preferințele sunt atât de variate. Interpretarea lui Alexandru Mălaimare, format și îndrumat de către violonistul și profesorul Florin Croitoru, s-a remarcat în primul rând printr-un sunet de o frumusețe excepțională, argumentul fiind acela că emisia sonoră de mare calitate este o caracteristică hotărâtoare pentru orice violonist adevărat. Acuratețea intonațională și eleganța frazării au dat un impuls vădit liric unei partituri a cărei scriitură abundă în ornamente care o apropie de rococo. Tocmai acest melanj între o posibilă interpretare clasicizantă și accentele expresive care trădează un fior romantic au

impus această versiune care a adus și alte elemente inedite printre care amintim cadențele scrise de Fritz Kreisler.

Seara a continuat cu *Variațiunile pe o temă rococo* de P.I.Ceaikovski op. 33 în interpretarea lui Ștefan Cazacu. Cu toate că tânărul violoncelist abia s-a desprins de pe băncile colegiului, arta sa instrumentală se distinge prin maturitate, printr-un sunet elaborat pe care îl modelează cu mare siguranță în funcție de context. Ștefan Cazacu a înțeles că opusul ceaikovskian are un conținut în care caracteristicile stilistice apar într-o ordine inversă față de cele cuprinse în concertele aparținătoare Clasicismului, de la subtile inflexiuni romantice spre elemente aparținătoare rococo-ului, astfel că într-o desfășurare variațională concisă este inclus întregul arsenal tehnico-interpretativ prin care se realizează definirea unui artist interpret. Solistul s-a manifestat cu detașare și siguranță deplină pe aceste celebre pagini care fac parte din repertoriul celor deja consacrați.

Asemenea unei forme ABA, seara s-a încheiat în sonoritățile triumfătorului Do major din *Concertul pentru pian KV 467* de Mozart interpretat de Mihai Ritivoiu. 2011 a fost un an de succes pentru proaspătul absolvent al Universității de Muzică (clasa pianistului Viniciu Moroianu), talentul și strădaniile fiind răsplătite de obținerea premiului al III-lea la acerba competiție desfășurată în cadrul celei de a XX-a ediții a Concursului Internațional „George Enescu”. Deși a fost familiarizat cu stresul competițional, experiența din anul precedent i-a adus un plus de prestanță și degajare caracteristice celor care se vor dedica pe deplin solisticii. Mihai Ritivoiu a excelat printr-o interpretare obiectivă, plină de viață, speculând acea notă de strălucire pe care o impune Mozart atunci când scrie în Do și care își atinge desăvârșirea în „Jupiter”. Cu toate că se așteaptă ca mișcarea mediană să fie purtătoarea unei atmosfere aparte - poate și pentru faptul că a fost folosită drept coloană sonoră în filmul de inspirație pur romantică *Elvira Madigan* - ceea ce a am receptat a fost mai puțin „dream like” -ul „tradițional” ci mai mult o desfășurare caldă, calmă și perfect echilibrată. Execuția întregului concert a impresionat prin claritate, fluentă și

Ștefan Cazacu

însuflețire, pe scurt a fost un final de seară generator de dispoziție pozitivă. Am regretat faptul că nu au fost bisuri. Orchestra de Cameră condusă de Radu Popa a fost ca de obicei la înălțime, omogenă, precisă, iar dirijorul a colaborat excelent cu soliștii într-un parteneriat de înaltă calitate.

La data de 15 ale lunii în curs aceiași ansamblu le-a

avut drept soliste pe violonistele **Cristina Anghelescu** și pe „urmașa” sa, la propriu și la figurat, **Ioana Cristina Goicea**. Cristina Anghelescu a interpretat 2 piese de Ceaikovski în varianta orchestrală: *Melodia op.42 nr.3* și *Vals Scherzo op.34*, o asociere satisfăcătoare prin care am admirat încă odată violonistica echilibrată și perfectă a solistei Radio-ului, lirismul reținut atât de necesar abordării textelor lui Piotr Ilici, precum și tehnica fără de cusur pe care o subordonează mesajului muzical. Ioana Cristina Goicea, actualmente studentă la Rostok, deținătoarea unor importante premii naționale precum și al concursurilor de la Schoentahl, sau „Kocian” sau „Postacchini” a prezentat un Wieniawski monumental întrupat în *Fantezia „Faust”*. În ultimii ani acest op. 20 a început să cucerească teren în detrimentul *Variațiunilor pe o temă proprie op.15* care se regăsea în programele mai tuturor violoniștilor care abordau repertoriul de virtuozitate. Deși Wieniawski pune în fața violoniștilor rezolvarea aceluiași imposibile „ecuații” tehnice – peste care solista trece și le rezolvă cu deosebită dezinvoltură - faptul că temele alese fac parte dintr-o operă aparținând muzicii romantice franceze aduc/e un plus prin aspectele cu trimitere la programul și eroii operei cu titlul omonim scrisă de Charles Gounod. Atât cât a permis Wieniawski violonista a redat prin expresivitatea rafinată specifică universului francez gama afectelor care au însuflit personajele goetheene. Față de Cristina Anghelescu, așa cum o urmărim de decenii și care emană o nobilă sobrietate în actul interpretativ, fiica pare mai implicată, iar ceea ce transmite este plin de patosul și de înflăcărea tinereții

Bisul le-a reunit pe cele două interprete în *Capriciul nr.2 op.18 pentru 2 vioari*, de Wieniawski, o pagină pe cât de

Ioana Cristina Goicea

lirică pe atât de dificilă. Dirijorul serii a fost **Tiberiu Oprea**, actualul dirijor al Filarmonicii din Pitești, care pe lângă aceste acompaniamente reușite a tălmăcit cu sensibilitate *Intermezzii op.12* de George Enescu, în încheierea serii audiind o celebră simfonie de Haydn (*nr.104 „Londoneza”*) în buna tradiție a Clasicismului Vienez.

La Filarmonica George Enescu am ascultat o foarte frumoasă lucrare, pe care odinioară o interpreta violonistul Mihai Constantinescu, *Concertul nr.1 pentru vioară și orchestră* de Karol Szymanowski în varianta propusă de tânărul violonistă poloneză **Agata Szymczewska**. Concertul, cu o scriitură greu de definit (totuși extrem de caracteristică

lui Szymanowski) și un aparat orchestral complex se poate asemăna cu *Simfonia a IV*, aceasta din urmă fiind o lucrare cu instrument obligat, de fapt un adevărat concert pentru pian. Vioara este integrată discursului muzical care se desfășoară în flux continuu, cu episoade lirice presărate cu armonii impresioniste pe registre foarte

Agata Szymczewska

înalte, idiomi hispanice sau, dimpotrivă, cu cascade de pasaje pline de elemente de mare dificultate aparținând arsenalului virtuoz (unde Polonia are tradiție prin Wieniawski și Lipinski). Agata Szymczewska cântă pe un Stradivarius așa încât problema raportului solist-orchestră a fost cumva rezolvată, culminațiile în *fff* fiind frecvente în această partitură. Violonista are acele calități recunoscute internațional pentru a face o frumoasă carieră solistică în spiritul înaintașelor sale Uminska și Dubiska, mai apropiată fiind de Kaja Danczowska (discipola marelui Oistrach). Violonistica sa este foarte bine pusă la punct, desfășurarea actului interpretativ aflându-se sub un permanent control atât tehnic cât și emoțional. Fără a avea acea pasiune vibrantă care ar invita-o să aprofundeze unele indicații ale partiturii, am asistat la o versiune încărcată de mister feminin, delicată și plăcută. Bisul atractiv a fost extras dintr-o lucrare bazată pe elemente folclorice. La pupitrul Filarmonicii s-a aflat bine-cunoscutul dirijor Daisuke Soga, care și-a prezentat o compoziție care a fost și este dedicată victimelor catastrofei naturale din Tohoku - 2011. **Libera me pentru mezzosoprană, cor și orchestră** și-a găsit interpreții potriviți în orchestra și corul Filarmonicii George Enescu (cel din urmă instruit și condus de Iosif Ion Prunner) și de solista Ștefania Boloș, deținătoarea unei voci foarte ample și expresive. Lucrarea este astfel construită pentru a avea accesibilitate planetară : pe texte preluate din ritualul funebru latin la care s-au atașat linii melodice încredințate unor instrumente soliste și vocii, iar dinamizarea discursului se realizează prin intervenția corului tratat à la manière de Orff, cromatizare, ritm ostinat și colorare cu instrumente de percuție: celesta și gong, totul păstrând cadrul tonal. Concertul s-a încheiat cu două piese simfonice scrise de Debussy: *Preludiul la după-amiaza unui faun* și *Marea* pe parcursul cărora Daisuke Soga a realizat o paletă subtilă a picturalului creat de textul muzical, precum și freamătul acvatic al acestui Turner al sunetelor care este Claude Debussy.

Remembering 2011

Corina BURA

Viața artistică din România, cu referire în cazul nostru la fenomenul sonor este, paradoxal pentru timpul pe care îl parcurgem, una dintre cele mai dinamice, iar ființarea ei parcă nu ține cont de convulsiile societății planetare. Artistul adevărat pare a avea o viață autonomă, indiferent la rețeaua care s-a țesut odinioară cu cele mai bune intenții și care acum își dezvăluie fragilitatea. În România, ca de altfel în mai toate spațiile dominate de cultura europeană, se compune mult, foarte mult chiar, și acest gest aduce într-un plan nebănuț de important multe beneficii. Se scrie în mai aproape toate genurile, cel cameral fiind însă favorizat nu numai pentru că este un spațiu sonor deschis celor mai multe experimente ci și datorită faptului că alcătuirea unui ansamblu nu presupune o prea mare concentrare a numărului de participanți. Lucrările concepute pentru orchestră mare sau cele vocal-simfonice au reînceput să apară timid pe afișele principalelor instituții muzicale ale țării după un îndelungat dezinteres din partea acestora. Cu toate acestea considerăm că înafara secțiunii dedicate „Muzicii Secolului XXI” din bianualul Festival Internațional „Enescu”, a Săptămânii Internaționale a Muzicii Contemporane” desfășurată în luna mai, a festivalului „Meridian” sau „Archaeus” se face încă prea puțin pentru cunoașterea creației simfonice contemporane autohtone. Prezentarea în primă audiție a două lucrări concertante nu a generat decât

bucurie în lumea interpreților, ne referim la *Concertul pentru 2 viori și orchestră „Alter ego”* scris de **Maia Ciobanu** (pentru SIMC) și *Concertul dublu pentru violoncel, flaut și orchestră* aparținând compozitoarei clujene **Iulia Cibîșescu-Duran**. *Concertul pentru 2 viori* este cel de-al doilea de această factură care, alături de cel scris de Wilhelm Berger, îmbogățește literatura românească a genului. Interesant este că ambii compozitori sunt doi tragici, amprenta pronunțată dramatică fiind extrem de puternică, iar țesăturile sonore se alcătuiesc cu mijloace predominant neobaroc. Firească, în cazul Maiei Ciobanu elementul liric are calități deosebite : este mai reliefat ca desen dar și mai delicat prin timbruri și

registre foarte bine alese, care la rândul lor nu diminuează tensiunea, iar linia melodică principală este foarte legată, totuși construită pe salturi intervalice extinse. Tocmai aceste calități care par a fi ușor nepotrivite asocierii produc tensiunea „alter ego-ului. Desigur, construcția este predominant contrapunctică, orchestra cumulează

multiple evenimente muzicale pe care le conduce spre culminații impresionante susținute în principal de aparatul bogat al percuției (uneori tratată solo) deși ascultătorul reține mai ales copleșitorul dialog lirico-intimist și resemnat al viorilor. Mișcarea secundă este o *Toccata* (asemenea celei din micul *Concert pentru vioară* scris de Berger) unde se disting elementele (celule) prezente din partea întâia, supuse unui proces transformățional și care sunt preluate treptat de întregul ansamblu într-o orchestrație de mare eficiență, care, în pofida densității, permite surprinderea detaliului. Partea a treia, ca orice final care „se respectă” face apel la efecte timbrale *sul ponticello*, flageolette, care sfâșie pentru început construcția melodică pentru a realiza ulterior cumulări, valuri imense, a căror tensiune este augmentată prin pauze generale. Ne aflăm într-un spațiu în care dialectica este realizată prin mijloace mai puțin clasice, este o suprafață de sinteză în care sunt reiterate toate piesele acestui „puzzle”, pe care finalul le extinde, le unifică, transformându-le în pedale, unison la mai multe compartimente, iar ultimele măsuri se risipesc în puritatea unui unic sunet. Soliștii concertului au fost violoniștii Cornelia Bronzetti și finlandezul Juhani Palola – colaboratorii fideli ai compozitoarei – la pupitrul Orchestrei Radio fiind Valentin Doni. Desigur, dificultatea scriiturii în sine a fost amplificată și de cea a ansamblului, de faptul că dialogul solistic a fost când lăsat liber, când integrat texturii orchestrale, totuși mereu în prim plan, asistând astfel la o construcție alcătuită cu multă știință, impresionantă ca trăire, care îndeamnă la meditație, la eternul dialog interior cu alter ego.

Iulia Cibîșescu propune un ópus interesant printr-o alăturare mai puțin obișnuită: violoncel și flaut, cu toate că motivația (inspirată de imagine a cuplului de soliști **Marin** și **Constanța Cazacu**) și macrostructura (tripartită) respectă trăsăturile deja clasice ale concertului instrumental. Comparativ cu *Concertul pentru vioară* scris cu câțiva ani în urmă, ceva mai auster, acesta din urmă, dedicat celor 2 interpreți, scris în 2009, este mai bogat, mai generos, reprezintă un demers sonor cumulativ comparat de autoare *cu un lanț cu multiple verigi* care tensionează sau dimpotrivă destinde prin mijloace specifice emoția ascultătorului. I.C.D. adâncește dramatismul printr-un permanent dialog solist/ști - orchestră, în care complexitatea ritmică și masive acumulări

permit rarefierea deja cunoscută cu care autoarea își încheie de obicei mișcarea. Partea mediană este „clasic” mai lirică, presărată cu pedale, clustere care se formează lent, *glissandi* și alte efecte asociate cu instrumentele de alamă și se desfășoară pe mai multe planuri. Este inițiat astfel dialogul celor două instrumente soliste, acordându-i-se violoncelului o excelentă partitură lirică, pe care Marin Cazacu s-a desfășurat cu mare acuratețe, sensibilitate și o emisie sonoră foarte frumoasă până în registrul supra acut,

în timp ce flautului i s-a încredințat o pentacordie cu caracterul unui colind, agrementată cu clopotele care au adâncit apartenența la ethosul românesc. Pentru Finalul bazat pe o tricordie s-a recurs la tehnici contrapunctice. A fost preluată atmosfera sonoră a mișcării precedente printr-o expresivă și transparentă diatonie, ison, timbruri delicate, un lirism deosebit atribuit de această dată flautului, liniile melodice având un pronunțat sens descendent. Cadența solistică de mare amploare, marcată de o evidentă melancolie pregătește un final „clasic” pentru compozitoare, în *ppp*. Lucrarea s-a bucurat de o interpretare foarte bună, cuplul Constanța&Marin Cazacu rezolvând cu brio o scriitură extrem de complicată, partitură pe care au înnobilit-o cu binecunoscuta lor artă și cu multe idei specifice unor interpreți consacrați. Se poate spune că seara a aparținut lui Marin Cazacu, fiindcă alături de Orchestra de Cameră Radio la pupitrul căreia s-a aflat dirijorul **Cristian Brâncuși** a mai interpretat o lucrare tot în p.a.r. de **Fr. Danzi** (1763-1826) *Variațiuni pe tema operei Don Giovanni*, o piesă amplă, de mare de virtuozitate, care nu presupune numai o tehnică brillantă ci și foarte multă eleganță. Cristian Brâncuși s-a dovedit a fi partenerul ideal, nu numai la lucrarea mannheim-eză dar mai ales pentru cea românească pe care a aprofundat-o cu o deosebită atenție, dublul concert solicitând concentrarea destinată unei simfonii cu instrumente obligate.

Deși nu face parte din patrimoniul muzicii românești, fiindcă ne aflăm la subiectul concertelor duble, atât de rare în repertoriul solistic, mai amintim prestația excelentă a violonistului român **Liviu Prunaru** alături de o extraordinară discipolă a sa, **Valentina Sviatlovskaja** în *Concertul pentru 2 violi și orchestră de coarde* de Sir **Malcom Arnold** (1921-2006) dedicat lui Yehudi Menuhin și „elevului” său Alberto Lysy în 1962. De atunci a fost de mai multe ori înregistrat de către violoniști de marcă, lucrarea având un conținut muzical foarte plăcut, în sensul de accesibil, elementele de așa-zisă

modernitate fiind puse într-o ipostază care impresionează așa cum ilustrația muzicală a unui film potențează la maximum dramaturgia propriu-zisă. Toate acestea în contextul în care M. Arnold (autorul a 9 simfonii, simfoniette, uverturi și dansuri, 6 baleturi, divertismente și suite, numeroase concerte instrumentale, opere, și extrem de multe lucrări camerale) a fost un celebru compozitor de muzică de film (a scris muzica pentru 62 de pelicule printre care *Podul de peste Râul Kwai*) de calibrul lui Maurice Jarre sau Nino Rota. Concertul dublu este o lucrare plină de dinamism, iar materialul tematic este construit din motive caracteristice, pline de personalitate, care pot fi urmărite cu ușurință pe parcursul întregii desfășurări. Un cunoscător mai versat le va identifica paternitatea fără greș. Cadru tonal este mereu bruiat de cascada intervalelor de secundă sau septimă mare, structuri acordice de nonă, iar cele două instrumente soliste evoluează în tehnică imitativă. Dezvoltarea este dinamică și de o virtuozitate complexă care implică o susținere permanentă. Secțiunea mediană este concepută ca o melodie care se dezvoltă continuu, tratată tot pe principiul imitației care ajunge pe culminație la trei voci. Atmosfera este foarte romantică, uneori profund senzuală, moment în care cei 2 violoniști fac risipă de rafinament sonor, în tehnică *louré*, evocând maniera menuhiană. Finalul are un caracter de Scherzo în care soliștii evoluează pe cascade de arpegii, întrerupte din când în când de scurte linii melodice, pe suprafețe în care ritmul joacă rolul principal. Există ceva din umorul lui Prokofiev, totul este antrenant prin

sincope, formule ritmice care aparțin construcției întregului concert, cu întorsături neprevăzute, în fine, nu există nici un moment static în toată lucrarea. Despre cei 2 soliști nu se poate spune decât că au fost superbi, perfecți și că de arta lui Liviu Prunaru s-a „contaminat” și tânăra sa parteneră. Bisul, *Grand Duo* de Charles de Bériot, o piesă aparținătoare repertoriului de virtuozitate, dar care solicită mult gust și imaginație pentru secolul în care trăim, a confirmat parteneriatul reușit al celor doi soliști. Am avut privilegiul să reascultăm concertul la Festivalul Enescu 2011, unde Liviu Prunaru a cântat alături de un alt compatriot, care face o interesantă carieră internațională, **Vlad Stănculeasa** (laureat al Concursului internațional Enescu-2007, absolvent al Conservatorului din Lausanne), acompaniați de Orchestra de Cameră din Coreea sub bagheta lui **Min Kim**. Și despre toate acestea care s-au petrecut în 2011 și care poate au trecut neobservate ne aducem aminte cu plăcere și bucurie.

Sorina Munteanu și invitații săi

M-am așteptat mereu ca acolo unde există o personalitate marcantă pentru viața artistică muzicală, mai precis pentru universul operei, să roiască în jurul acesteia și alte câteva caractere demne de luat în seamă. Este și cazul sopranei Silvia Sorina Munteanu, una dintre acele întruchipări ale profesionalismului în artă, unde se contopesc într-un echilibru perfect vocea calitativă, talent actoricesc și un spirit de îndrumător-pedagog înnăscut. Cu siguranță cariera creionată cu succes a sopranei, solistă a Operei Naționale București din 2003, poate desena în mod cât mai obiectiv un drum încununat de lauri pentru mulți alți tineri soliști, ale căror performanțe ar trebui să vorbească de la sine după câțiva ani de muncă și studiu, atenți coordonați de această doamnă de succes. Și pentru ca perseverența lor să poată fi apreciată la adevărată ei valoare, Silvia Sorina Munteanu a organizat un recital în cadrul Serilor muzicale ale Studioului, un spectacol cuprins în agenda de evenimente a Studioului Experimental de Operă și Balet "Ludovic Spiess", aflat sub aripa Operei Naționale București. Am asistat la o seară dedicată muzicii de operă unde publicul a putut face cunoștință cu noi soliști, dar a putut revedea și alți artiști ce îi încântă cu devotament pe scena Operei Naționale București.

În prima sâmbătă din februarie, la ora 19.30, îndrăgita soprană Silvia Sorina Munteanu a reunit zece soliști apropiați

ascultătorilor de soprana Alice Lopez și baritonul Dan Indricău. Nu pot să las în urmă prima parte fără să notez un moment foarte expresiv, unul dintre cele mai apreciate din acest recital și anume aria Luciei *Regnava nei silenzio* din Lucia di Lammermoor de Gaetano Donizetti, interpretată de soprana Mirela Zafiri și oferită cu atâta pulsație și vibrație artistică încât, deși aflată într-o sală improvizată, m-am simțit cu adevărat într-o lojă a unui teatru liric, urmărind cu intensitate maximă o scenă adevărată unde plutește o atmosferă specifică unei asemenea împrejurări a personajului întruchipat. Dacă mă gândesc mai bine, era normal să simt o diferență notabilă la această interpretare, deoarece Mirela Zafiri este prim solistă la Opera din Brașov și are în spate o carieră frumoasă. Soprana născută la Lugoj, a mai marcat o prezență în acest recital, tot într-un fragment dintr-o operă de Donizetti, de această dată din Elixirul dragostei, în duetul Adina – Nemorino, *Esulti pur la barbara*, alături de Eugen Bogdan Stan, tenorul a cărui prezență a fost de fiecare dată una plăcută, cu o voce calitativă, dar puțin lipsită de volum.

După o scurtă pauză, a doua parte a oferit în mare parte arii dramatice, pe alocuri pline de tragism. Cavaleria rustică de Pietro Mascagni și Bal mascat de Giuseppe Verdi au reprezentat nota discordantă necesară pentru a face simțită diferența majoră dintre lirismul duos din prima parte și verismul dramatic din a doua desfășurare a recitalului. Sub acest aspect, un alt moment care m-a ținut cu sufletul la gură a fost oferit de mezzosoprana Angelica Popescu, care a interpretat aria *Re de' ll abisso affrentati*. A intrat perfect în rolul vrăjitoarei Ulrica din capodopera verdiană Bal mascat, într-un rol nu tocmai accesibil oricărei soliste, deoarece necesită o susținere dificilă a țesăturii din registrul grav și un timbru mai special, pliabil unui personaj malefic. Tot aceiași voce, dar de această dată prezentă într-un duet mult mai liric, mezzosoprana Angelica Popescu s-a alăturat sopranei Alice Lopez pentru a interpreta melodioasa *Barcarolă* din Povestirile lui Hofmann de Jacques Offenbach. O altă prezență pe care am remarcat-o a fost cea a tenorului Andrei Daranyi, invitat special de Silvia Sorina Munteanu de la Timișoara. Andrei Daranyi este mai puțin cunoscut publicului bucureștean, are o voce nativă, cu un volum pe care mulți tenori și l-ar dori. A descoperit de curând vocația de a cânta și este student în anul doi la Facultatea de Muzică din Timișoara, iar în numai trei ani de cochetat cu lumea muzicală, a fost implicat într-o serie de proiecte artistice. În acest recital l-a interpretat pe Turiddu din Cavaleria Rusticană de Pietro Mascagni, în aria *O, Lola* și în terțetul *Tu, qui Santuzza*, împreună cu Angelica Popescu și Silvia Sorina Munteanu, soprana sub aripa căreia se dezvoltă ca artist. Și acest moment a fost unul remarcabil, interpretat cu un dramatism zguduitor. Personajele și-au intrat perfect în rol, iar dialogul dintre Turiddu și Santuzza, dezvăluit publicului de Andrei Daranyi și Silvia Sorina Munteanu mi s-a părut demn de o reprezentare pe o scenă a unui teatru liric de renume mondial, alături de această muzică atât de covârșitoare, cu un mesaj atât de grăitor, în care iubirea și trădarea dețin o forță incredibilă, cum este cea din Cavalleria Rusticana.

Într-un mod atât de firesc, finalul recitalului i-a revenit amfitrioniei care ne-a primit cu atâta căldură. Silvia Sorina Munteanu, a interpretat aria Ameliei - *Morro, ma prima in grazia* din Bal Mascat de Giuseppe Verdi. Fără nici o îndoială, soprana născută pe plaiuri bănățene este de muți ani o prezență importantă, iar mai tinerii soliști care i-a avut ca invitați reprezintă o oglindă frumoasă a spiritului său artistic. Trebuie să recunosc că acest recital va rămâne o întâlnire memorabilă la început de februarie, atât pentru mine, cât și pentru ascultătorii fideli din capitală.

Janina BĂDICU

<http://contemporaryroads.blogspot.com>

sufletului ei, invitați cu drag de a se alătura în acest recital, un eveniment muzical unde au interpretat diferite arii din opere și au avut șansa de a-și pune în valoare vocile, unele dintre ele mai puțin cunoscute publicului. Un concert alcătuit din arii și duete celebre semnate de compozitorii Wolfgang Amadeus Mozart, Gaetano Donizetti, Giuseppe Verdi, Vincenzo Bellini și Pietro Mascagni poate să încânte la oice pas publicul, care se spre surprinderea mea, de această dată a fost unul numeros și a umplut Sala Studio, amenajată într-un amplu foaier al Operei Naționale București, un colțisor bine ales, deoarece deține o acustică destul de bună.

Prezentat în două părți, recitalul a oferit un program amplu, cu un repertoriu care a pendulat de la arii lirice spre un dramatism conturat în a doua parte, către finalul serii. La pian s-au aflat lect. univ. dr. Roxana Ardeleanu și Ioana Maxim, două corepetitoare a căror interpretare s-a contopit subtil cu vocile tinerilor artiști. Cum era de așteptat, concertul a debutat cu gazda serii, Silvia Sorina Munteanu în aria Despinei-*In uomini, in soldati* din *Così fan tutte* de Wolfgang Amadeus Mozart. Au urmat alte trei arii din opere mozartiene, interpretate de tenorul Eugen Bogdan Stan, baritonul Ionuț Aurelian Gavrilă și basul Ștefan Adrian Cârstea. Mozart a mai fost prezent în acest recital și prin binecunoscutul duet *La ci darem la mano* din Don Giovanni, oferit

Să ne imaginăm o scenă ticsită de cabluri, instalații, prize și alte „device”-uri electronice, în mijlocul cărora pianul părea stingher și încurcat. Acest decor ar fi impus, poate, o prefațare aridă, saturată de termeni din sfera tehnologiei. Cine s-ar fi așteptat însă ca prezentarea concertului de muzică interactivă multimedia

Remote Ctrl., realizată cu multă inspirație de către Adrian Pop, rectorul Academiei de Muzică „Gh. Dima” din Cluj, să debuteze sub semnul poeziei? Aparent o contradicție în termeni, în realitate nu se putea o introducere mai potrivită, decât glisarea lirică spre universul lui Marin Sorescu. Extras din poemul *Muzică și tencuială* (vol. „Sărbători itinerante”, Cartea Românească, București, 1978), fragmentul citat de către amfitrionul evenimentului s-a convertit într-un ideal prolog al manifestării organizate la Cluj, pe 16 ianuarie:

Ai fost la un concert unde ți-au clănțănit dinții... / Serios, nu-i o metaforă. / Cinci englezi cântau la butoane. / Multe, multe difuzoare / Și totul era o potrivă, un joc / De butoane / Ieșea un sunet ca un otgon sau ca niște otgoane, / Ancore care ți se aruncă în urechi...

Derulat în cadrul parteneriatului dintre Universitatea Națională de Muzică București - Centrul de Muzică electroacustică și Multimedia - Academia de Muzică „Gh. Dima” din Cluj, concertul a pledat pentru noi mecanisme retorice în arta contemporană și a reunit pe afiș numele a doi compozitori lansați cu pasiune spre sondarea universului muzicii electronice:

Cătălin Crețu este un autor în a cărui conformație se conjugă perfect dimensiunea tehnică (el deține titlul de inginer în profilul electro-mecanic) cu cea muzicală, beneficiind la București de îndrumarea unor mentori de înaltă clasă artistică: Adrian Iorgulescu, Dan Dediu și Octavian Nemescu. La desăvârșirea profilului său de muzician au contribuit însă și studiile de la Hamburg, unde s-a specializat în Compoziție multimedia și Management cultural.

Încă din anul 2004, **Adrian Borza** este recunoscut ca un activ promotor al muzicii instrumentale și electroacustice, constant orientat împotriva convenționalizării limbajului. El se recomandă prin piesele aplaudate pe cinci continente, dar și prin programele de calculator create, ce ilustrează un mediu avansat de prelucrare și sinteză sonoră. Pe lista invențiilor se

regăsesc numeroase programe, ale căror denumiri par metafore tehnologice situate în prelungirea versurilor lui Sorescu: *iFPH* – *Interactive Freezer Player Harmonizer, Crossover Filter for 2.1 Channel Sound System, Score Follower, Chopin Interactive, Bach Interactive, VT/RAP* – *Video Tracking/Real-time Audio Processing Software* și *IAC* – *Algorithmic Composition Music Software*.

Adrian Borza

Muzica ascultată în concertul de la Cluj se înscrie în coregrafia jocului liber al ideilor cu fantezia, și este produsul exclusiv al anului 2011, în cazul ambilor autori. **Piano Interactions** pentru senzori, pian și mediu electronic, compusă de Cătălin Crețu, a fost încredințată solistului **Mihai Murariu**, un interpret cu o totală receptivitate față de inovațiile partiturii. Cei doi au demonstrat cum se poate transforma pianul bine temperat într-un dispozitiv acustic de avangardă, prin racordarea sa la accesorii de tipul senzorilor de flexiune, distanță, poziție, de șoc sau lumină. Am asistat la o veritabilă cosmogonie sonoră în care se ghiceau, drapate în efecte, gesturi componistice evocând muzica lui Nancarrow, Ligeti (în *Studiile pentru pian*), poate chiar Cage. Din acest joc a rezultat un *updated piano* sau, dacă doriți, un pian în *travesti*, născut din hibridizarea instrumentului tradițional cu mediul electronic, apoi din aplicarea unei prestidigitații tehnologice, care a transportat audiența în zona unui fascinant *limbo* acustic.

Tot un experiment de hibridizare timbrală, între oboi și calculatorul interactiv, promovează piesa **If** de Adrian Borza, ce l-a adus pe scenă, alături de autor, pe solistul **Adrian Cioban**. Datele oferite de către compozitor în programul de sală ne dezvăluie detalii de laborator: piesa se sprijină pe șapte note proiectate în toate registrele oboiului, în manieră improvizatorie, un exercițiu de creație care include în rețetarul componistic procesele de sinteză granulară, analiza spectrală și a anvelopei sunetului, prelucrarea lui prin efecte, spațializarea, compresia, filtrarea sau separarea semnalului sonor.

Akedia – în mod declarat un sinonim al luptei împotriva stagnării este, paradoxal, un *wake up call* cu caracter oniric. Gândită pentru oboi și *nanoKontroller*, piesa descrie o stază sonoră menită a induce introspecție, camuflând în tonuri hipnotizante programul manipulat din culise de algoritmi.

Ambele piese utilizează programul *iFPH*, realizat de către Adrian Borza în limbajul *Max/MSP/Jitter*, un cadru ce permite reacționarea calculatorului la sunetul captat prin microfon. Purtându-ne prin spațiul desenat între zgomot, sunet și umbra lui, Adrian Borza ne-a lăsat să înțelegem că muzica interactivă este un teren infinit al manevrei creatoare, iar microfonul, captând și filtrând armonice, a devenit în mâinile compozitorului modern plasa metalică de prins fluturi cu aripi de sunete.

Bianca ȚIPLEA TEMEȘ

Mariane Cornetti

În anii '90 am „descoperit-o” pe Mariane Cornetti la Staatsoper Viena, în seara în care, asemeni sopranei Anda Bogza, debuta pe acea scenă, evoluând într-un spectacol cu „Aida”. M-am bucurat să o reascult în Amneris chiar la București, la Sala Palatului, detașându-se categoric din distribuția internațională dar eclectică propusă, în producția Operei Naționale, în cadrul Festivalului Artelor din 2004. Iar după mulți ani am aplaudat-o din nou, dar la Timișoara, alături de prietena sa, soprana Nelly Miricioiu, într-un neuitat concert cu opera „Adriana Lecouvreur”. Dezinvoltă, inteligentă, zâmbitoare, cu o personalitate puternică, mi-a vorbit despre sine, despre noua montare cu aceeași operă verdiană în care fusese ovaționată la Londra cu doar o seară înainte de sosirea sa la Opera din Banat, despre roluri și proiecte.

La Covent Garden a fost o seară superbă, de care m-am bucurat mult. Montarea modernă și... nu prea. Spre exemplu, Amneris este un personaj din altă lume, de pe altă planetă, dar ca personaj pentru mine nu s-a schimbat cu nimic, purtând doar costume diferite de cele obișnuite, dar am avut aceleași sentimente, rămânând ca mentalitate... Amneris, la fel de geloasă, la fel de îndârjită față de Aida, la fel de îndrăgostită de Radames, chiar dacă, spre exemplu, în Triumfal, nu apăreau prizonierii, ci luptătorii uciși în război erau „expuși” cumva, sus.

V-am ascultat și în Azucena și acum în Principesa de Bouillon, dar abordați deopotrivă roluri de soprană dramatică.

Este adevărat, extensia vocii mele îmi permite să cânt și asemenea partituri, așa încât am fost Abigaille la Palermo sau Bruxelles, apoi Santuzza la Scala, urma să abordez și Lady Macbeth dar a trebuit să amând, deci poate în 2014, am apărut și în Ortrud sau Brangane, deci în opere wagneriene, având astfel o reală varietate de roluri. Pentru mine nu este dificil să le alternez, dar pentru a le pune în voce am nevoie de timp, ceea ce oamenii în general nu prea au. Din fericire, am avut, întreaga mea carieră, profesori minunați, iar în ultimii ani sunt foarte fericită că Nelly îmi ghidează glasul.

Activitatea dvs. a început la Pittsburg, dar de mulți ani apăreți pe toate

marile scene ale lumii. Există totuși un teatru preferat?

Mă simt acasă peste tot, dar la Metropolitan e „casa mea”; e un teatru formidabil, deși scena e uriașă, însă organizarea uimitoare. Bineînțeles, mă simt excelent și la Scala, la Covent Garden... Sunt locuri minunate, dar îmi place să cânt și în alte orașe italiene, precum Torino, au companii foarte bune.

La Pittsburg l-ați cunoscut și pe Corneliu Murgu, acum director al Operei timișorene.

Așa este. L-am întâlnit în 1987, când el cânta Turiddu și am fost atât de impresionată de glasul său, de maniera în

care realiza personajul! În 2009 am venit cu Nelly Miricioiu la Timișoara, unde ea a cântat în concert *Norma*. Să aduci artiști străini este o problemă peste tot, dar atunci am spus că aș vrea să revin ca să și cânt alături de Nelly, și iată-mă din nou aici pentru *Adriana Lecouvreur*.

Când Nelly Miricioiu a susținut un master-class la Opera Națională, ați însoțit-o, de asemenea, după ce anterior ați asistat la recitalul său de la Palatul Cantacuzino.

La București nu am intrat în teatru niciodată, deși am fost cu Nelly acolo. Aici, la Timișoara, oamenii sunt extrem de calzi și amabili, e ceva aici la Timișoara care îmi place mult. La București e cu totul altfel... Am fost deosebit de recunoscătoare lui Corneliu că a reușit să schimbe data concertului, ca să pot onora contractul de la Covent Garden și apoi să ajung aici, pentru că realmente am dorit să cânt la Opera din Timișoara pentru Nelly, pentru Corneliu.

Culmea este că nimeni de la ONB... nu a recunoscut-o, deși cântase în spectacol alături de ansamblul teatralului, în 2004!... Așa încât, timp de 10 zile, a fost doar... o prietenă a sopranei noastre!... Desigur, nu am comentat acest aspect incredibil, care cumva s-a repetat și în martie 2011, când Nelly Miricioiu a făcut parte din juriul competiției organizate de teatru, Marianne Cornetti s-a aflat (doar) în sală, dar nimeni nu s-a gândit să o invite să evolueze într-un spectacol. Am preferat deci să o întreb ce proiecte urmează.

Agenda mea e foarte, foarte plină. În fiecare an sunt la Arena din Verona – în 2010 pentru *Aida* și *Trubadurul*, apoi a urmat Staatsoper Viena, la Scala în Santuzza, la Barcelona în Principesa de Bouillon, la Bilbao în Eboli, la Metropolitan din nou *Trubadurul*; Azucena e un rol fantastic, pe care îl iubesc din multe motive. L-am cântat în diverse producții. Este o femeie care și-a aruncat copilul în flăcări, care apoi trăiește în minciună, cumva ca să-și protejeze „fiul” pe care totuși îl urăște, dar nu cred e deloc nebună, ci trăiește o dramă teribilă. De fapt, toate eroinele pe care le abordez – Abigaille, Amneris, Eboli... toate au o dramă, chiar și Principesa, care știe că dragostea ei s-a sfârșit.

Pe scenă deveniți personajul respectiv sau în fiecare se regăsește ceva din personalitatea dvs.?

Am într-adevăr o personalitate puternică, dar încerc să redau ceea ce compozitorul a vrut, să aduc toate elementele care fac credibil personajul. Ele se găsesc toate în partitură, iar eu trebuie să știu să le transmit. Din fericire, Marianne Cornetti reușește să fie în acele eroine prin interpretare. Foarte rar se întâmplă să nu-mi placă un rol. Uneori regizorul se îndepărtează de ceea ce cred eu că ar trebui să fie personajul, dar întotdeauna mă implic în acele producții care, din fericire, au și distribuții pe măsură. În montările moderne, depinde ce am în jurul meu, dacă are sens, dacă există o motivare, atunci funcționează, pentru că aduc prin muzică ceea ce a gândit autorul.

Probabil cea mai importantă mezzosoprană verdiană a zilelor noastre, Marianne Cornetti și-a continuat periplul prin teatrele lumii și printre personajele puternice pe care le întrupează, urmând să revină însă la Timișoara, desigur împreună cu prietena și profesoara sa, pentru a se regăsi în „Adriana Lecouvreur”, de această în superba montare prezentată în premieră în mai 2011.

George Petean – între scenele lumii și Timișoara

Cu ani în urmă, ascultam pentru prima oară un foarte tânăr bariton clujean – George Petean – în debut absolut la Opera din București, interpretând rolul Figaro din Bărbierul din Sevilla, etalând un glas amplu, generos, destul de suplu, dar fără o interpretare definită. La scurt timp am aflat că s-a lansat în cariera internațională, fiind aplaudat la Staatsoper Viena, la Covent Garden sau în marile teatre lirice germane. Iar în vara anului 2011 l-am revăzut, de această dată la Opera din Timișoara, remarcând progresul și acumulările remarcabile produse deopotrivă în maniera sa de cânt și în atitudinea scenică, deși în acea seară aborda doar în concert personajul Enzo din opera verdiană Attila. Într-o scurtă pauză l-am rugat să-mi vorbească despre cariera sa spectaculoasă, dar și despre acel debut solicitant.

Revin cu mare plăcere la Opera din Timișoara, unde am cântat pentru prima oară la 21 de ani, pe când încă eram student la Academia din Cluj, apărând în *Don Giovanni*, reluând apoi rolul titular în turneul efectuat cu ansamblul în Olanda. Acum abordez un rol nou în repertoriul meu – Enzo –, care într-adevăr este dificil, dar îl voi cânta ulterior și în spectacol, la Theater an der Wien. Distribuția de la Timișoara este extraordinară; în copilărie am ascultat "live" de la Covent Garden *Simon Boccanegra* în care cânta fratele meu, Alexandru Agache, alături de Roberto Scandiuzzi, cântând acele superbe duete scrise pentru bariton - bas, dar nu m-aș fi gândit că o să cânt vreodată cu acest celebru artist. Este o senzație extraordinară, dar și o șansă pentru mine – Scandiuzzi este un mare artist, așa cum și publicul de aici a avut prilejul să se convingă –, este poate vocea mea preferată de bas, un timbru absolut superb, unic. De asemenea, Sorina Munteanu este excepțională, m-a impresionat, mai ales că o aud după mulți ani. Pe vremea când am cunoscut-o eu – ea a terminat Conservatorul când eu abia începeam –, am cântat împreună în *Bărbierul din Sevilla* la Cluj, dar pe atunci era mezzosoprană. Iar astă seară a susținut din nou un rol scris pentru mezzosoprană – Principesa de Bouillon.

Care este sentimentul unui tânăr care apare pe scenele mari ale lumii în compania unor celebrități?

Este o senzație foarte plăcută. Cred că prezența

alături de ei te face să dai maximum; calitatea unui spectacol depinde foarte mult de nivelul fiecăruia dintre noi, pentru că opera este un spectacol de echipă; dacă toți suntem buni... Am cântat și cu Anna Netrebko - a avut puține rețineri la început în ce mă privește, dar după ce m-a auzit... am ajuns să fim chiar prieteni. Și cu Angela Gheorghiu la fel. Este o provocare, dar și o extraordinară plăcere să fiu alături de ei, pentru că încerc tot timpul să ajung la nivelul lor, iar asta e cel mai minunat lucru; pentru un solist este o onoare să fie alături de ei, dar postura te obligă.

Am remarcat progresul evident realizat de la primele apariții pe scenă și până acum.

Cred că s-a simțit în timp, dar mai ales de când studiez cu un mare bariton - Giorgio Zancanaro -, am învățat foarte mult. Mi-a trebuit un timp până să am încredere în el, ceea ce... e cel mai greu lucru. De fapt, cel mai important este să fim conștienți de felul cum cântăm și ca să fim conștient... durează o viață întreagă. El lucrează pentru rafinamentul pronunției în limba italiană, pentru interpretare, dar și pentru problemele de tehnică vocală, pentru că el consideră că toate merg împreună - nu poți gândi un sunet corect tehnic dacă nu-i dai și expresia necesară. Față de ceea ce știam, a trebuit și să schimb și să adaug multe. Este o schimbare continuă,

chiar și acum mai am lucruri ce trebuie puse la punct. La Cluj e o școală foarte bună, există o tradiție, am studiat cu Marius Budoiu și am învățat foarte mult. Am avut noroc să deprind respirația cântând în adolescență la trombon, deși trecând la canto, o gândesc altfel – este ca un arcuș care trebuie să fie foarte elastic, să ajute ca aerul să formeze sunetul cât mai bogat în armonice - și cred că acesta e drumul.

Sunteți considerat un bariton liric, dar abordați în ultima vreme și roluri mai dramatice.

Este adevărat, am cântat anul acesta și *Rigoletto*, care nu e prea liric, dar l-am făcut totuși. Important este să ai destulă voce cât să treci de marile orchestre din străinătate și pe de altă parte interpretarea vine din cuvânt, deci dacă dai accentele potrivite se realizează și expresia necesară, chiar și cu un glas liric.

Printre multele sale contracte pe scene mari din lume (pregătind, între altele, și Boema din 2012 în care, la Covent Garden, va cânta alături de Angela Gheorghiu și Roberto Alagna), va sosi din nou în țară pentru a evolua și de această dată la Timișoara, în "Bal mascat" – un eveniment pentru melomanii din orașul de pe Bega, unde revine cu reală plăcere. Cei de la București îl pot asculta însă doar în înregistrări sau... ducându-se la Timișoara sau la Londra sau...

Interviuri realizate de **Anca FLOREA**

Restituiri 2011 (II)

Florian LUNGU

Așa cum am promis în numărul trecut al revistei / rubricii, procedăm aici la câteva necesare consemnări privind manifestările autohtone de jazz din luna decembrie a anului trecut. Vom începe, firește, cu concertul „**IN MEMORIAM JOHNNY RĂDUCANU**” derulat la Sala Radio în seara de 1 decembrie 2011 (dată în care regretatul maestru ar fi împlinit 80 de ani dacă ar fi trăit), în organizarea Direcției **Formații Musicale a Societății Române de Radiodifuziune** și a **Fundației Radio**, în cadrul amplului proiect **Zilele Culturale ale BNR**. Au participat mai ales tineri muzicieni reuniți în trei combo-uri sui-generis. Mai întâi pianistul profesor **Mircea Tiberian** (descoperit și adus pe scenă cu ani în urmă de însuși **Johnny Răducanu**) a evoluat în formula „**New Trio**” cu contrabass-istul **Michael Acker**, bateristul **Laurențiu Zmău** – împreună cu aceștia liderul interpretând inspiratele sale creații numite „**Walls In My Mind**”, „**Nothing To Loose**”, „**So Simple**”, pentru ca în partea a doua a recitalului să redimensioneze jazz-istic, cu vocalista **Nadia Trohin**, două vechi șlagăre românești din perioada interbelică și să aducă un omagiu postum marelui dispărut prin talmăcirea cunoscutelor hit-uri ale lui **JR**, „**Pe Olt**” și „**Iarnă, iarnă**”. La rândul-i, trio-ul condus de virtuozul acordeonist **Emy Drăgoi**, cu **Cătălin Răsvan** - gitară bass și **Lucian Maxim** - baterie, a dat măsura înzestrării instrumentiștilor prin prezentarea unor teme standard și tradiționale dar și a unor compoziții semnate de **Emy Drăgoi** („**Blues For Maria**”) și desigur, de **Johnny Răducanu**, („**Iarnă, iarnă**”). Momentul epilog al

concertului a revenit quartetului unui poli-instrumentist român ce trăiește în Olanda, velocele mânuitor al țambalului **Marius Preda** – cu **Adrian Flautistu** la contrabass, **Lucian Maxim** - baterie **Cezar Cazanoi** - flaut, și fluiet; entuziastul, explozivul **Marius Preda** a surprins asistența și ca interpret ce stăpânește cu egală dezinvoltură, pe lângă țambal, pianul și vibrafonul (cunoscând totodată contrabass-ul, acordeonul, vioara). Pe lângă evoluțiile muzicale, se cuvine să menționăm emoționantele evocări ale personalității lui **Johnny Răducanu** (trecut în nemurire la 19 septembrie 2011) realizate live de actorul **Ion Caramitru**, de scriitorul **Stelian Tănase**, de realizatorul TV

Mike Godoroja și de subsemnatul, precum și episoadele video în care au apărut **Teodora Enache**, **Pitty**

Vintilă, Mirela Adăscăliței, Andrei Pleșu, Alecu Paleologu, ca și **Johnny Răducanu**, filmat cu zece ani înainte.

În data de 3 decembrie a fost urmărită și aplaudată cu căldură de către public cea de a doua ediție a **FESTIVALULUI DE JAZZ** din orașul ardelean Victoria. Deschis de foarte tânărul interpret sibian de blues **Alex Petre** (12 ani, elev în clasa a VI-a) cu un microrecital ambițios incluzând șapte piese între care două compoziții proprii, **Festivalul** organizat în chip performant de inițiatorul său **Victor Hoajă** (talentat pianist și sonorizator de ținută), a cuprins două reușite prezențe pe podium, ale grupului „**Funk Factory**” din Iași – alcătuit din **Sergiu Ferat** - gitară și vocal, **Alex Huțanu** - saxofon alto, **Aurelian Holeră** - trompetă, **Cătălin Huțanu** - claviaturi, **Ionică Lupu** - bass, **Cristian Lupu** - baterie – grup ce a oferit spectatorilor un program accesibil și bine marcat de ritm; și „**Corneliu Stroe & Foxy Lady Band**”, notoriul baterist / percuționist constănțean fiind însoțit de fiica sa, pregnantă ghtaristă și vocalistă **Roxana Stroe**, de bass-istul **Cătălin Răsvan** și de ghtaristul **Alex Man**, cu toți angajați în talmăcirea plină de vitalitate și autentic a unor clasice teme de blues. Nu au lipsit momentele de jam session în care s-au produs, pe lângă componenții grupurilor amintite, însuși managerul Festivalului și alți instrumentiști din orașul Victoria.

Nu am participat decât la prima seară a **FESTIVALULUI NAȚIONAL STUDENȚESC „ROCK, JAZZ, FOLK”** ediția a XIX-a organizat la **Casa de Cultură a Studenților** din Craiova în perioada 7-8-9 decembrie 2011 – prima seară, după cum desigur ați bănuț, fiind dedicată **jazz-ului**, în două episoade distincte: secțiunea

Concurs urmată de recitalurile Galei propriu-zise. Competiția valorică a adus la rampă trei formații, din Craiova, Sibiu și Cluj, sibienii de la „**Plenty**” surclasând – nu la o mare distanță calitativă – grupul clujean „**Jump**”; cvintetul sibian a apărut mai spectaculos, evoluțiile sale impunându-se drept mai interesante, mai finisate, mai clare ca intenții și scenariu. Dintre consacrați ne-a bucurat să reascultăm după mulți ani de absență scenică, un grup renăscut „din propria sa cenușă” – este vorba de **Relu Bițulescu** - baterie, **Iulian Mugurel Vrabete** - gitară bass, **Eduard Edi Bălașa** - gitară și **Dan Polymoog Ștesko** - instrumente electronice cu claviatură – laolaltă faimosul „**Basorelief**” înființat acum mai bine de un sfert de veac, sub egida **Clubului A** al studenților arhitecți bucureșteni. O bună impresie – datorată mai ales prestației vocale a solistei **Mihaela Pițan** – a lăsat celor prezenți și grupul sibian „**Guilty Lemon**” alăturându-i pe **Mihai Pițan** - claviaturi, **Gabriel Sarkadi** - gitară,

Sergiu Bodescu - gitară bass, **Adrian Ban** - baterie și înaintea amintita vocalistă, tinerii artiști legitimând stilul „**fusion-neo-soul-jazz-funk**” pe care susțin că îl promovează...

Ultimul festival de gen al anului trecut s-a desfășurat înainte de Crăciun la Ploiești – ne referim la ediția I a „**CHRISTMAS JAZZ**”, găzduită de **Teatrul „Toma Caragiu”** și organizată de **Centrul Cultural European Emy Drăgoi** în colaborare cu **Primăria Municipiului Ploiești**. Am apreciat admirabilul recital susținut de grupul alăturându-i pe **Laurențiu Zmău** - baterie, **Michael Acker** - contrabass, **Doudou Cuillerie** (Franța) - gitară și vocal, **Alex Man** - gitară, **Raluca Drăgoi** - vocal, invitatul special **Costel Nițescu** (Franța) - vioară, sub conducerea neobositului acordeonist **Emy Drăgoi**, inițiatorul și principalul organizator al Festivalului.

Jazz din China...

Alexandru ȘIPA

...evident în România, mai precis la Ateneul Român și la Sala mică a Palatului.

În ambele concerte ale HONG KONG JAZZ BAND am fost

„Summer Palace” de pe care au fost prezentate la București aproape toate piesele). Cred că cel mai important este felul cum acești muzicieni, și îndeosebi pianistul-compozitor Kong Hongwei, conturează particularitatea, individualitatea acestui, să-i zicem, jazz chinez. Atât prin prezența instrumentului specific numit “pipa”, cât și prin combinația elementelor muzicii chinezești cu cele occidentale, respectiv negro-americeane. Astfel se obține o admirabilă fuziune ce poate

constitui un miracol muzical cu o prospețime serenă, cu teme și numeroase pasaje melo-dioase, armonioase, accesibile, cum au adus în jazz, în a doua jumătate a secolului trecut, școlile europene precum cea poloneză, maghiară și românească sau cele nordice, de exemplu.

Atât la “pipa”, în cadrul formației, cât și la un alt instrument chinezesc numit “sanxian”, la care a evoluat cu o piesă solo de factură populară, s-a remarcat tânărul Wang Bingkun.

La pian și în compoziții proprii l-am aplaudat pe Kong Hongwei, la chitară bas pe Huang Yong, la baterie pe Haha. Pe Jin Hao-saxofon soprano și tenor, poate cel mai apropiat, ca feeling, improvizații și prezență scenică, de american jazz star, îl știam de pe CD-ul „The Rhythm Dogs” (interpreți chinezi și americani cântând blues la „Beijing CD Live Jazz Club” în 2005), CD obținut în 2008 în China, sau l-am descoperit acum și ca autor al propriului CD “Drumming Out Opera Maskas”, realizat în SUA, la New York, unde este rezident. Lui Jin Hao îi prevăd o carieră internațională de top.

Prezența acestor muzicieni la București a culminat într-un workshop și jam-session luni 29 ianuarie, la Liceul de Muzică „George Enescu”, unde artiștii chinezi au cântat împreună cu câțiva dintre cei mai străluciți elevi ai clasei de jazz (Toma Dimitriu și Radu Ionotan-pian, Andy Avădănoaiei-chitară, Beatrice Dragnea și Suzana Lascu-soliste vocale), dar îndeosebi în momentul din final în care s-au întrecut în virtuozitate și creativitate spontană, la două pianе și apoi la patru mâini, pe cunoscuta „Autumn leaves” (J. Kosma), liderul Kong Hongwei și Florin Răducanu, profesorul și șeful acestei secții de jazz.

impresionați de repertoriu, de conceptul și stilul practicat de acești muzicieni, de tehnica lor instrumentală perfectă, ceea ce le permite execuția cu multă dezinvoltură și cu swing a pieselor de factură clasică-mainstream, dar și latino și funky-fusion (cum am remarcat îndeosebi pe CD-ul lor

Ritual de seducție

Oana GEORGESCU

“Studioul de Operă” al Universității Naționale de Muzică București și Sala SAVOY a Teatrului

coordonat de profesorul și coregraful olandez de origine română Lucian Martin, manager Danstheater USZINA-D din Amsterdam. Tessa Kok, Roos Rozemond, Marielle Lucas, Anneroo Rijsdijk, Nancy Rutte și Janine Kuipers au urmat cursuri de pregătire (dans clasic, modern și contemporan) la Opera Națională București, la Sala Palatului și Teatrul de Revistă “Constantin Tănase”, cu profesoarele Andreea Tănăsescu, Savina Marasi

(Italia), Diana Claudia Mateescu, Ana Caraianopol și Doina Georgescu.

La spectacolul alcătuit din trei momente artistice distincte și-au dat concursul Vali Chincișan, artist vizual (demonstrații virtuale live de artă video și multimedia), instrumentiste Ana Chifu (flaut) și Maria Chifu (fagot). Muzica a

Lucian Martin

de Revistă “Constantin Tănase” au găzduit un eveniment inedit organizat în colaborare cu ROC NOVA College Dans&Theater, Olanda, A&A Associated Artist, Liceul de Coregrafie “Floria Capsali” din București, Centrul Național al Dansului București, Universitatea Națională de Muzică București și Teatrul de Revistă “Constantin Tănase”.

“Work in progress” – “Ritual de seducție” este un spectacol inedit de dans, visuals (VJ) și muzică, realizat de coregrafa Andreea Tănăsescu și al cărei protagoniste au fost șase eleve ale NOVA College Dans&Theater din Haarlem, Olanda. Acestea au efectuat un stagiul de pregătire de trei săptămâni la București, în cadrul unui proiect cultural inițiat și

fost semnată de tinerii compozitori Diana Rotaru și Cătălin Crețu, programul conținând și “*Naufrazi no. 1*”, lucrare a rectorului Universității Naționale de Muzică din București, compozitorul Dan Dediu și interpretată de Ana Chifu la flaut. “*Performanța*” din cele două reprezentații a adus în lumina reflectoarelor și în atenția publicului diversele tehnici abordate în cadrul stagiului de pregătire: dezvoltarea

unor module coregrafice incipiente, exploatarea lor în spațiu – timp prin folosirea unor procedee tehnice de juxtapunere, inversare, recurență, canon, lucrul corpului cu obiecte sau obstacole imaginare. În lucrarea “*Ritual de seducție*” (muzica: Diana Rotaru) interpretată de Ana Chifu la flaut, “*dansul devine o prelungire a sunetului, un ecou virtual al sonorului în vizual. Densitatea*

coregrafică este dată de forța grupului, care absoarbe individul într-o inerție dezumanizantă. Acest moment trece în revistă stările specifice seducției – teamă, nerăbdare, frenezie, impulsivitate violentă, nebunie, visare, tristețe, lamento, implorare și, bineînțeles, joc. De altfel titlul piesei - <<The Rite of Seduction>> parafrazează <<Ritualul Primăverii>> - <<The Rite of Spring>> sau <<Le sacre du printemps>> de Igor Stravinsky, sugerând atmosfera ludică și teatrală a piesei” – spune Andreea Tănăsescu, coregraf, cercetător în dans, profesor de Artă Teatrală și Coregrafică la Universitatea Română de Științe și Arte “Gheorghe Cristea” din București, colaborator al UNMB.

Din punct de vedere muzical, lucrarea “Onde, Ondine” este la baza un proiect comun realizat de grupul “SeduCânt” (Ana Chifu, Maria Chifu, Diana Rotaru, Mihai Cucu și Georgiana Bobocel). Cele trei părți ale piesei reprezintă călătoria Ondinei din lumea subacvatică în cea terestră, umană și înapoi. Sfâșiată în două jumătăți – dorință și frică, dragoste și detașare, durere și joc, instinct și rațiune, “flaut și fagot” – Ondine devine o străină în ambele lumi, nici una primitoare, amândouă distruse de propriile slăbiciuni. Piesa “Play Time!” (muzica Cătălin Crețu) a fost un... pretext pentru coregrafa Andreea Tănăsescu de a exploata un alt fel de spațiu, cel al construcției de personaje și situații

teatrale. Patru personaje sunt captive într-un spațiu imaginar din care nu pot ieși. Singura modalitate de a vedea lumea sunt capetele din burete, metaforă a identității fabricate, un joc din care se naște dansul. Lucrarea muzicală este interpretată de Daniel Kientzy – saxofon, Cornelia Petroiu – violă și Reina Portuondo – electronics, a fost compusă și interpretată în primă audiție în 2010, în Franța. Admirabil efortul tuturor celor implicați în acest proiect și mai ales evoluția tinerelor olandeze, care vor avea cu siguranță doar “povești” frumoase despre România. (Foto: Alma Eva Ghiulea)

Juniorii

Cercul de muzică ușoară “Melos” de la Palatul Copiilor din Iași a lansat un nou album colectiv, intitulat “Steluțe pe portativ – volumul 4”. Alături de protagoniști au fost invitați membrii trupei de dans “Academia Show”, coordonatori prof. Ligia Grozdan și Cosmina Paraschiv, precum și directorul Palatului, prof. Constantin Șerban. Albumul fiind o retrospectivă a unui foarte fructuos 2011, micii campioni ai festivalurilor și-au demonstrat talentul și valoarea, în frunte cu Raluca Ursu, Ecaterina Petruca, Georgiana Dăriescu, Ruxandra Tomulesei, Otilia Bișog, Andra Păsărin, Claudiu Axintioi, Daria

Grigoraș, George Slabu Pascal, Daria Bârză și alții. Cei de mai sus au adus culorilor ieșene și implicit ale României premii la festivalurile internaționale “Slavianski Bazaar” din Belarus, “Shining Star” din Turcia, “Golden Leaf” din Estonia, “Zlatna Pahulja” din Muntenegru, “Eurokids” din Italia, “Micul Prinț” din

Republica Moldova, “Ti amo” (Onești, România), “Prichindelul”, “Berliner Perle” și “Trixie” din Germania, “Il pulcinella d’oro” din Italia. În plan individual, două din elevele cercului “Melos”, Ruxandra Tomulesei și Mădălina Lefter, au impresionat Italia la celebrul concurs muzical “Ti lascio una canzone”, difuzat pe postul RAI Uno. De curând, în cadrul Galei “Excelsior”,

de la Iași, Raluca Ursu, Ruxandra Tomulesei și Georgiana Dăriescu, alături de coordonatoarea cercului “Melos”, prof. dr. Gabriela Nechita, au fost nominalizate pentru contribuția și rezultatele de excepție, ca reprezentante ale României.

Livia VĂLESCU

Dumitru Lupu și filmul muzical pentru copii

Marius GHERMAN

Într-un număr anterior am dezvăluit preocupările remarcabile ale Asociației culturale de muzică, teatru și film pentru copii "Rolfilm". Este de fapt ambiția compozitorului Dumitru Lupu (inițiator, alături de regretatul Aurel Manolache, al festivalului "Mamaia copiilor", deci excelent cunoscător al celor mici) de a revigora, după două decenii de absență, filmul muzical pentru copii. Din anul 2005 el și-a pus semnătura (scenariu și muzică) pe nu mai puțin de 7 pelicule artistice de acest gen, avându-l alături de fiecare dată pe regizorul Dumitru Cucu. El a angrenat în aceste producții zeci de actori-copii din toată țara, cu vârste cuprinse între... 2 și 18 ani, cu premii la festivaluri naționale și internaționale, aceștia având șansa de a evolua alături de nume binecunoscute, artiști îndrăgiți care s-au pretat cu entuziasm acestui joc frumos și amuzant. Dar să le luăm în ordine.

"Mulineta roșie" (2005) istorisește aventurile pe litoral ale copiilor din tabăra "Concertino", grupați în jurul "monștrilor sacri" Jean Constantin, Rodica Popescu-Bitănescu și Alexandru Jula. "Peștele verde", din anul următor, ne arată un grup de copii îmbarcați în celebra "mocăniță", care odată ajunși în tabără încearcă să dezlege legenda peștelui verde. Mecanici,

J. Paler, D. Lupu, I. Șipoteanu, Al. Jula, M. Spânoche

profesori, șefi de gară, controlori CFR, femei-muze, pescari fantastici – aceștia sunt adulții, jucați de Jean Constantin, Benone Sinulescu, Gabriel Dorobanțu, Ileana Șipoteanu și Alexandru Jula. În 2007 trecem la altă culoare, odată cu feeria muzicală "Pădurea albastră", pe un libret de Florin Pretorian. Este o povestire cu iz ecologic, învățându-i pe cei mici să mențină natura curată, altminteri... vrăjitoarea îi transformă în animale! Anul și filmul, fiindcă în 2008 a fost lansată comedia muzicală "Trupa de show", în care copiii ajung, în loc de o tabără muzicală, într-una... militară, suportând timp de 24 de ore rigorile cazone, dar proclamând la final victoria prieteniei. Alături de copii au jucat Jean Constantin, Alexandru Jula, Gabriel Dorobanțu, Nelu Bălășoiu, Ileana Șipoteanu, Eugen Ungureanu, Maria Tripon, Florin Pretorian, Daniela Vitcu, Nidia Moculescu. Comedia muzicală "Dramaticus" (2009) proclamă victoria copiilor dintr-o tabără artistică (este un leit-motiv al filmelor, punând în valoare talentul micilor protagoniști) asupra unui personaj negativ, Dramaticus, pe generic figurând Nae Lăzărescu, Alexandru Jula, Gabriel Dorobanțu, Ileana Șipoteanu, Florin Pretorian, Daniela Vitcu, Nely Cimpoaca. "Criza srl" (2010) este tot o comedie muzicală cu durata de o oră, fiind o satiră la adresa societății actuale, în care puterea banului creează o nouă scară de valori, aruncând la periferie valorile culturale și inocența copilăriei. Dar copiii din tabăra muzicală "Fantezia" îi înving pe afaceriștii venali și pun în scenă cu mare succes spectacolul "Criza ne-a făcut valiza". De această dată, pe generic "veteranii" Alexandru Jula și Ileana Șipoteanu i-au avut alături pe Jean Paler, Elisabeta Turcu, Marian Spânoche, Luiza Toma, Andrei Cantaragiu, Luciana Crudu, Ion Ioniță. Deloc neglijabil aportul textierilor Carmen Aldea Vlad, Viorela Filip, Petru Brumă, Ion Puiu Stoicescu, precum și cel al membrilor Clubului Umoriștilor Constanțeni. În sfârșit, cea mai recentă producție Rolfilm, din 2011, este comedia muzicală "Tabăra lui Dorobel", cu versuri ale cântecelor scrise de Carmen Aldea Vlad, Florin Pretorian și Lidia Moldoveanu. "Dorobel", cunoscut

G. Dorobanțu și Al. Jula

Colaborare exemplară

Octavian URSULESCU

La ora când am scris, anul trecut, cartea despre **Temistocle Popa**, nu posedam toate datele de mai jos, așa încât se impunea o revenire și, implicit, o completare. Menționam acolo faptul că maestrul i-a compus peste 60 de cântece lui Dan Spătaru, adevărat record, omițând însă o altă colaborare exemplară, cea cu **Margareta Pâslaru**, artistă prezentă la lansarea cărții și evocând atât de emoționant anii frumoși când au dus împreună atâtea melodii în top-uri. Iată mai jos această "addenda" atât de necesară, în care regăsim cele 23 de titluri înscrise la loc de cinste în cartea de aur a muzicii ușoare românești. Colaborarea dintre Temistocle Popa și Margareta Pâslaru a debutat la festivalul de la Mamaia din 1965, cu melodia „Dorule”, versuri Aurel Storin, prezentată în dublă versiune, cealaltă aparținându-i lui Constantin Drăghici. A fost un an fructuos, cu încă patru piese: „Pădure” (text N. Constantinescu), „Margarete” (text Angel Grigoriu, Romeo Iorgulescu), „Cei care se iubesc” (text Radu Stănescu), „Nu-mi pasă de lună și stele” (text Angel Grigoriu, Romeo Iorgulescu). Urmează, în 1967, „Nu pot să te sufăr” (text Eugen Mirea), în 1968 „La Trivale”, text Harry Negrin (s-o gândi poate cineva să sugereze Primăriei din Pitești adoptarea acestui cântec, ca un autentic imn...), iar în 1970 Margareta Pâslaru lansează melodia „Hopla!”, text Aurel Felea,

în spectacolul „Se caută o vedetă”. După „Izvorul”, pe un text al interpretei, Temistocle Popa îi încredințează cele două melodii distinse cu mențiune la festivalul de la Mamaia din 1973, „Cânta un ciobănaș” (text Mircea Block) și „Și m-am trezit că iubesc” (text Aurel Storin). Tot două piese la secțiunea „Creație” a festivalului de la Mamaia le alătură numele în 1976, „Un roman de dragoste” (distinsă cu premiul II) și „Să fii învingător!”, aceasta din urmă pe versurile interpretei. În anul 1979 sunt înregistrate cântecele „Actorii” (text Harry Negrin) și „Sărută-mă...”.

Temistocle Popa și Margareta Pâslaru au lansat câteva șlagăre

memorabile în trei filme muzicale de imens succes. În 1973, toți copiii, dar și părinții lor, fredonau melodiile din filmele „Veronica” și „Veronica se întoarce”. Margareta Pâslaru, cu dublu rol în aceste filme, și-a legat numele de titlurile „Veronica” (Cântecul zânei), „De ce, de ce, de ce?” (În dormitorul copiilor), „O minune poate face fiecare” și „Cântecul primăverii”, toate pe texte de Mircea Block. La filmul „Melodii, melodii”, din 1978, Temistocle Popa a lucrat cu un alt textier, Sașa Georgescu, Margareta Pâslaru dând viață aici cântecelor „Săptămâna”, „Tineri, cântați cu noi!”, „Melodii, melodii”, „Iubite București”.

Anii au trecut, maestrul Temistocle Popa se îndreaptă către vârsta de 91 de ani, fiind amenințat cu evacuarea din casă, spre indignarea tuturor celor care-l prețuiesc (intervențiile din presă și de la TV, în care m-am implicat, să fi reușit oare să oprească această barbarie?). Margareta Pâslaru este aproape de toate evenimentele artistice importante, implicată în acțiuni caritabile și lucrează la cartea vieții ei, care de pe acum se anunță un roman pasionant. În fiecare an, în iunie, îi sărbătorește pe cei doi mari prieteni ai săi, compozitorii Temistocle Popa și Paul Urmuzescu, cărora, cu totul întâmplător, le-am consacrat primele două volume biografice din seria inițiată de dr. Florin Rotaru la Biblioteca Metropolitană...

interpret pop, jucat de Gabriel Dorobanțu, se decide să inițieze o tabără artistică pentru copiii talentați, cu ajutorul compozitorului Dumitru Lupu, al „Radio-Vacanța”, al celor de la Terasa „Bella Italia” din Mamaia. Dar doi ticăloși, plasatori de anabolizante și etno-botanice, încearcă să se strecoare în camping. Nu le merge, însă, așa încât spectacolul final este un triumf, copiii fiind ajutați și de Alexandru Jula, Gabriel Dorobanțu, Ileana Șipoteanu, Adrian Daminescu, Florin Pretorian. Mai mult, niște producători americani vin special în România, pentru a contracta marele show! Din distribuția acestui ultim film mai fac parte profesori și studenți ai Facultății de Arte din cadrul Universității „Ovidius” din Constanța.

Șapte filme muzicale minunate, copii talentați, vedete consacrate, realizatori de excepție - Dumitru Lupu (muzica și scenariul), Dumitru Cucu (regia artistică)... Din păcate au fost difuzate doar la TVRM (dar câți urmăresc acest post?), parțial la OTV sau B1TV, în timp ce posturile TV cealalte se întrec în a ne asfixia cu aceleași veșnice desene animate japoneze sau emisiuni „pentru copii” la care cei mici închid televizorul... Ce-ar fi ca un post TV important să difuzeze, șapte duminici la rând, dimineața sau la prânz, aceste mici bijuterii? TVR, se aude?

Proiecte culturale România – Moldova

Oana GEORGESCU

Uniunea Culturală a Românilor Basarabeni, a cărei președinte onorific este actorul Florin Piersic, și Centrul Cultural "Vatra Neamului" în colaborare cu Studio Lyora Digital Project, condus de Costin Frimu, și Ambasada Republicii Moldova în România au lansat oficial sezonul

serilor tematice (vineri – "Doamnele invitată..." și duminică – "Duminica surprizelor") ce vor fi găzduite în superbul decor al restaurantului - muzeu. Acesta a debutat în forță de Dragobete, seară care a culminat cu recitalul extraordinar al lui Ovidiu Komornyik. O seară în care managerul Nicolae Avram i-a avut invitați și pe E.S. Iurie

Ovidiu Komornyik

Elena Demirdjean

Reniță, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în România, pe Deea și Dinu Maxer, Oana și Viorel Lis, Gheorghe Turda. Toți invitații i-au aplaudat pe protagoniștii programului artistic-maraton susținut de soprana Elena Demirdjean (fostă bursieră la Opera de Stat din Viena, prim-solistă a Teatrului de Operă și Balet din Chișinău), interpreta Ioana Sandu, interpretul, compozitorul și dirijorul Radu Captari, actrița Alla Cebotari, Ansamblul de Cântece și Dansuri Țigănești "Șatra" din Chișinău,

A. Cebotari, Fl. Piersic, N. Avram, I. Gauzin

naista Cornelia Tihon și saxofonistul Cezar Cazanoi, Orchestra de muzică pop "Park Place" și formația "Vatra Neamului". Toate acestea au marcat și împlinirea unui an de la inaugurarea oficială a Centrului Cultural "Vatra Neamului" - lăcaș de cultură destinat susținerii, promovării și perpetuării valorilor naționale culturale din România și din Republica Moldova. (Foto: Marius Stanca)

Arta spectacolului

Lucreția STOICA

Am mai scris-o în paginile noastre, există o știință, o artă a spectacolului, care dacă sunt stăpânite permit edificarea unor show-uri de mare calitate, indiferent de criză sau de condițiile precare în care se

zbate, evident, industria muzicală de la noi. Trebuie doar să iubești muzica și artiștii, să alegi acei interpreți care merg la inima publicului, neținând seama de mode și nume exagerat mediatizate. Un asemenea organizator (i-am spune mai degrabă protector al muzicienilor de valoare) este Dorin Irimia, care ne-a uimit încă o dată, printr-un show care, dacă ar fi fost filmat, ar fi făcut rating imens la orice post de televiziune. N-o spunem numai noi, ci personalitățile care au asistat la concert, între care compozitorul Jolt Kerestely, maestrul de sunet Alexandra Cepraga, producătorii Livia și Vali Gauzin, conf. univ. dr. Ion Marin, cunoscutul grafician Bogdan Păun. Timp de mai

bine de zece ore, pe scenă s-au perindat artiști din generații diferite,

Isabella, mai cunoscută sub pseudonimul Sherri Ward. Ea n-a

dezvăluit încă piese din proiectul de ultimă oră, ci a oferit un gustat cocktail de șlagăre românești. Aceste două promițătoare noi apariții din show-business-ul nostru vor beneficia de portrete consistente în revistă, așa că nu mai insistăm. Chiar și la nivel de muzică de petrecere s-a apelat la o interpretă autentică, cunoscuta Valentina (a făcut parte și din proiectul "Damian and Brothers"), care a cântat și romanețe, dar a oferit și o versiune originală a minunatului cântec al lui Temistocle Popa, pe versuri de Aurel Storin, "Sunt vagabondul vieții mele". Deloc întâmplător (Dorin Irimia este un mare admirator și cunoscător al muzicii din Republica Moldova și din Rusia), a preluat microfonul, cu eleganța și distincția-i binecunoscute, Anastasia Lazariuc, care a trecut în revistă cu șarm și feminitate marile sale șlagăre. Marea vedetă și surpriză a spectacolului a fost un artist cu rare apariții în București, basarabean Ion Suruceanu, pe care presa îl numea la un moment dat "Adriano Celentano al Moldovei". Bun prieten cu Dan Spătaru, crooner-ul cu voce gravă, amplă a impresionat, ca de obicei, prin sobrietate și forță interpretativă, în cele două consistente reprize muzicale, în care nu a pregetat să invite la un simpatic concurs interactiv câteva din spectatoarele melomane, până la urmă premiindu-le pe toate cu cel mai recent CD al său. Că inițiativa lui Dorin Irimia este viabilă o dovedește și faptul că sexagenarul Suruceanu a fost urmărit cu venerație de tânărul muzician Florin Sâia, absolvent al Universității de arte "George

Jolt Kerestely, Dorin Irimia, Ion Suruceanu

dar reuniți sub stindardul valorii și al pasiunii pentru muzica adevărată. Lansat de curând, grupul Breeze, condus de cunoscutul Florin Sâia, a evidențiat un rafinament ieșit din comun, senzuala solistă Ioana Sâia stăpânind perfect muzica latino-americană, îndeosebi "bossanova", foarte puțin cântată la noi, o specialistă a stilului de care ne aducem acum aminte fiind Ileana Popovici, în anii '70. O revelație a concertului a fost o altă solistă frumoasă, cu o ascensiune rapidă pe firmamentul muzicii moderne,

nostru vor beneficia de portrete consistente în revistă, așa că nu mai insistăm. Chiar și la nivel de muzică de petrecere s-a apelat la o interpretă autentică, cunoscuta Valentina (a făcut parte și din proiectul "Damian and Brothers"), care a cântat și romanețe, dar a oferit și o versiune originală a minunatului cântec al lui Temistocle Popa, pe versuri de Aurel Storin, "Sunt vagabondul vieții mele". Deloc întâmplător (Dorin Irimia este un mare admirator și cunoscător al muzicii din Republica Moldova și din Rusia), a preluat microfonul, cu eleganța și distincția-i binecunoscute, Ana-

Breeze

Isabella

stasia Lazariuc, care a trecut în revistă cu șarm și feminitate marile sale șlagăre. Marea vedetă și surpriză a spectacolului a fost un artist cu rare apariții în București, superstarul

Enescu" din Iași, care ne-a mărturisit că pentru el a fost un privilegiu acela de a sta alături de

Anastasia Lazariuc

un interpret cu o asemenea statură artistică. Există o artă a spectacolului? Citiți cele de mai sus și veți înțelege că da! (foto: Gabi Boholt)

Magia muzicii

Colette ZAMFIR

În luna ianuarie se deschidea oficial Stagiunea 2012 a Operei Comice pentru Copii, cu baletul de buzunar "Păpușile Meșterului Coppelius" (regia și coregrafia: Cătălin Caracaș, scenografia: Viorica Petrovici), o adaptare după "Coppelia" de Léo Delibes. Aceasta a continuat în forță în februarie cu "Farmacistul" de Joseph Haydn, după Carlo Goldoni și cu baletul de buzunar "Cenușăreasa", premiera oficială a lunii martie. Chiar

adaptare după I.L. Caragiale. Spectacolul s-a jucat cu mare succes în 2011 la New York, la celebra "Town Hall" de pe

Broadway, dar și la Nürnberg (Germania), la Festivalul Românilor organizat de Deutsch-Rumänischer Kulturverein ROMANImA e.V

dacă micuții spectatori umplu până la refuz Sala Giulești în fiecare luni și marți, când, tradițional, se joacă câte două reprezentații, directorul fondator Smaranda Oțeanu Bunea a programat vineri seara spectacole de muzică și dans și musicaluri de referință pentru repertoriul Operei Comice: "Copiii și Magia Muzicii" și "Copiii și Magia Competiției" (mozaicuri muzical – coregrafice, dinamice, cu șlagăre românești și internaționale și dansuri moderne) și nu în ultimul rând, musicalul "O noapte furtunoasă" de Roman Vlad,

(Doina și Vasile Dolbea)! Acesta este un eveniment organizat în cadrul "Centenarului Caragiale", consultantul Proiectului "Caragiale" fiind actorul Mircea Diaconu. Scenografia este semnată de Viorica Petrovici, director artistic al Operei Comice pentru Copii, nominalizată la Premiile César 2012 la categoria "Cele mai bune costume" pentru filmul "La source des femmes" - "Izvorul femeilor", regia Radu Mihăileanu. (Foto: Dragoș Bitere și Mădălina Ștefănescu)

Grammy 2012

Dorin MANEA

Premiile Grammy, considerate "Oscarurile" industriei muzicale din Statele Unite ale Americii, sunt decernate de membrii NARAS (The National Academy of Recording Arts and Sciences) și recompensează muzicieni, compozitori, producători și formații pe numeroase categorii, în cadrul a două ceremonii maraton (majoritatea premiilor se decernează în prima ceremonie, cea ne-televizată, numai cea de-a doua fiind televizată). Dar inițiatorii premiilor au redus drastic în acest an numărul categoriilor din portofoliu, de la 109 la 78, provocând nemulțumirea multor artiști, care au și organizat un protest și au lansat o petiție prin care au cerut reinstaurarea categoriilor suprimate, printre care se numără latin jazz, muzica hawaiană, cajun, polka (baza protestului - desființarea categoriilor dezavantajează mai ales rasial practicantii stilurilor cu pricina, ele fiind apanajul unor minorități).

Cea de-a 54-a gală principală Grammy Awards, cea televizată și cunoscută de noi toți, a avut loc, ca de obicei, la Staples Center din Los Angeles, având și un prezentator, rapperul LL Cool J - prima oară după 7 ani când se revine la ideea unui animator.

Foo Fighter

anului 2011 – a câștigat cele mai multe trofee – șase din șase nominalizări – dominând spectacolul. A fost latura optimistă a show-ului, altminteri ceremonia fiind străbătută de unda de regret apărută după decesul incomparabilei Whitney Houston, doar cu o zi înainte: Jennifer Hudson a interpretat "I Will Always Love You", iar LL Cool J a rostit o rugăciune. Pe parcursul spectacolului au fost amintiți și alți valoroși muzicieni decedați în 2011, cum ar fi Gil Scott Heron, iar Alicia Keys și Bonnie Raitt au interpretat piesa "A Sunday Kind of Love" a Etei James, o altă legendă a muzicii care a murit nu demult.

Rockerii de la Foo Fighters au fost ceilalți mari câștigători ai galei, cu cinci premii Grammy, cântărețul Bruno Mars a plecat acasă cu mâna goală, la fel și excentrica Lady Gaga, în timp ce Kanye West, care a

avut cele mai multe nominalizări - șapte - a câștigat premiile pentru cea mai bună interpretare rap, cel mai bun cântec rap, cea mai bună colaborare rap alături de Jay-Z și cel mai bun album rap. Trofeul pentru Revelația anului - primit de Adele în 2009 - a fost câștigat anul acesta de Bon Iver, care a mai obținut premiul pentru cel mai bun album alternativ.

Adele

Printre aparițiile deosebite ale galei s-a numărat și cea a legendarului grup californian Beach Boys, care a marcat 50 de ani de la înființare printr-o mult așteptată revenire pe scenă alături de Brian Wilson, după o absență de peste 20 de ani. A primit un premiu pentru întreaga carieră starul country Glen Campbell, care a cântat "Rhinstone Cowboy" și și-a anunțat ultimul turneu, fiind diagnosticat cu Alzheimer.

În timpul evenimentului au mai cântat, printre alții, Adele, Bruno Mars, Taylor Swift, Katy Perry, Bruce Springsteen și E Street Band, Chris Brown, Foo Fighters, Nicki Minaj, Maroon 5, iar printre colaborările inedite s-au numărat Coldplay și Rihanna, Chris cu David Guetta și Lil Wayne – la momentul secțiunii dance music, Sir Paul McCartney cu Joe Walsh și Diana Krall, Carrie Underwood cu Tony Bennett (al 16-lea Grammy al venerabilului solist).

Iată o parte din lista premiilor decernate, noi optând pentru titlaturile originale ale categoriilor, dificil de tradus exact în română.

Record of the Year: "Rolling in the Deep" Adele; Song of the Year: "Rolling in the Deep" Adele Adkins & Paul Epworth; New Artist: Bon Iver; Pop Solo Performance: "Someone Like You" Adele; Pop Performance by a Duo or Group: "Body and Soul" Tony Bennett & Amy Winehouse; Pop Vocal Album: "21" Adele; Alternative Album: "Bon Iver" Bon Iver; Rock Song: "Walk" Foo Fighters; Rock Album: "Wasting Light" Foo Fighters; Rock Performance: "Walk" Foo Fighters; Hard Rock /Metal Performance: "White Limo" Foo Fighters; R&B Album: "F.A.M.E." Chris Brown; R&B Performance: "Is This Love" Corinne Bailey Rae; Rap Album: "My Beautiful Dark Twisted Fantasy" Kanye West; Rap Performance: "Otis" Jay-Z and Kanye West; Dance Recording: "Scary Monsters and Nice Sprites" Skrillex; Dance /Electronica Album: "Scary Monsters and Nice Sprites" Skrillex; Musical Theater Album: "The Book of Mormon" Robert Lopez, Trey Parker & Matt Stone; Country Album: "Own the Night" Lady Antebellum; Country Song: "Mean" Taylor Swift; jazz instrumental Album: "Forever" Corea, Clark & White; Blues Album: "Revelator" Tedeschi Trucks Band; Folk Album: "Barton Hollow" The Civil Wars; Pop Instrumental Album: "The Road From Memphis" Booker T. Jones; Bluegrass Album: "Paper Airplane" Alison Krauss & Union Station; Reggae Album: "Revelation Pt. 1: The Root of Life" Stephen Marley; New Age Album: "What's It All About" Pat Metheny; Gospel Album: "Hello Fear" Kirk Franklin; historical Album: "Band on the Run (Paul McCartney Archive Collection - Deluxe Edition)" Paul McCartney.

Succes global

Dan **CHIRIAC**

AKCENT: se află în toiul pregătirilor pentru anul 2012. După ce piesa lor 'Feelings on Fire' s-a auzit în cluburi din jurul lumii, urcând în top 10 din Turcia până în Grecia și Polonia, cei trei se pregătesc să lanseze un nou single. Turneele asiatice vor continua la începutul anului cu noi show-uri în exotica Brazilie și în India. După 10 ani pe aceeași scenă, 7 albume lansate, milioane de vizualizări pe youtube, sute de concerte pe aproape toate continentele, povestea de succes Akcent continuă, trio-ul demonstrând cu fiecare single că se poate reinventa și că HIT este sinonim cu numele trupei. Iată câteva file din albumul de succes al grupului. - pe internet, a avut loc premiera videoclipului noului single Love Stoned. Videoclipul, filmat în Maroc îi prezintă pe Adi, Mihai și Sorin în căutarea iubirii, întruchipată de o frumoasă Fata Morgana - **AKCENT, 2010 - 4 LUNI, 15 CONCERTE, 4 CONTINENTE** : au vizitat Piramidele în Egipt iar concertul susținut la Amman în Iordania a fost urmat de o vizită la Mormântul Sfânt - **1001 DE NOPTI DANCE CU AKCENT** : au susținut un super show într-unul dintre cele mai celebre și elegante cluburi ale Emiratelor. În mijlocul spectatorilor s-a remarcat Prințul Dubaiului, Hamdan bin Mohammed. Șeicul, în vârstă de 28 de ani, poet publicat și personaj foarte activ în lumea arabă, s-a bucurat de hiturile 'That's my name' și 'Stay with me'. Cel mai recent hit al trupei, 'My Passion', a fost foarte bine primit atât în afara țării, cât și în România - **AKCENT - MY INDIAN PASSION:** turneu în India. Adi, Mihai și Sorin au aici un statut de adevărate vedete internaționale, fapt ce a făcut ca mari scene din Calcutta, Pune, New Delhi, Mangalore și Bangalore să

AKCENT - O MANTRĂ A SUCCESULUI: Dacă până acum câțiva ani, India era un teren muzical cât se poate de nesigur pentru culturile europene, situația s-a schimbat considerabil. Băieții de la Akcent sunt acum unul dintre cele mai fierbinți subiecte în spațiul muzical indian, fapt confirmat de cel de-al doilea miniturneu, ce

Alexandra Stan

a avut loc în zonele Bombay și Hyderabad. Noul single "Spanish Lover" a depășit ca popularitate chiar și superhitul anterior, "That's My Name".

INNA: a lansat la nivel global videoclipul pentru single-ul 'Endless', al patrulea de pe albumul 'I Am The Club Rocker'. Și pentru acest videoclip, Inna a lucrat cu regizorul Alex Herron, cu care a filmat 'Sun is Up', 'Club Rocker' și 'Un Momento'.

Cu șapte single-uri în paralel pe radiourile din toată lumea și concerte pe 3 continente într-o singură săptămână, INNA este cu siguranță, alături de sportivi de renume, un purtător de cuvânt al țării noastre în străinătate. "Club Rocker", single-ul ce se bucură de un featuring cu Flo Rida, se află pe primul loc în clasamentul muzicii de club din Franța. În același timp, piesa a intrat direct pe locul al 3-lea în topul vânzărilor din aceeași țară, depășind artiști ca Shakira, David Guetta sau Coldplay. Să ne amintim că în septembrie s-a lansat la nivel mondial cel

Akcent

devină neîncăpătoare. Într-un stil pur oriental, specific producțiilor Bollywoodiene, spectatorii au cântat fiecare vers și au dansat frenetic. 17 000 de km, 33 de ore de zbor, cinci orașe, zeci de mii de glasuri și mâini în aer, sute de autografe și zeci de mii de fotografii - acestea au fost ingredientele formulei magice Akcent în India -

mai nou album INNA, 'I am the Club Rocker'. Mexicul, India, Cehia, Olanda, Israelul, Polonia, Italia, Belgia,

Este primul featuring al artistei, realizat împreună cu rapper-ul german Carlprit. Single-ul a fost lansat în Franța și Germania și este mix-ul perfect între vocea caldă a Alexandrei și beat-urile hip-hop cărora nu le poți rezista. Artista Pro Music a inițiat un concurs pe pagina sa oficială de Facebook, prin care fanii de pe întreg mapamondul pot câștiga un album cu autograful Alexandrei dacă trimit un link de Youtube prin care declară în limba lor maternă că au votat pentru Alexandra Stan.

Rusia și nu numai au stat aproape de tasta refresh într-o duminică seara, pentru că piesele vor deveni disponibile și online. INNA, senzația dance-pop care s-a impus pe scena muzicală internațională în ultimii ani, a lansat cel de-al doilea album de studio, cu 3 hituri majore: Sun is Up, Club Rocker și Un Momento. Din cele 13 piese de pe album, urmează să se lanseze încă 3. După scena de la Romanian Music Awards, într-un super spectacol de la Brașov, a plecat într-un turneu de promovare în Belgia, Olanda și Rusia.

Alexandra Stan. După Discul de Platină pentru numărul record de vânzări ale single-ului "Mr. Saxobeat", peste un milion de unități, Alexandra lansează cel de-al patrulea single cu titlul "predictiv".

Lucky Man Project. Se pare că Mr. Z și DDY Nunes au descoperit rețeta rapidă spre succes, confirmându-și numele în foarte scurt timp. Astfel, Lucky Man Project a ajuns în mai puțin de două luni de la lansare să numere peste 5 milioane de vizualizări online și concerte în toată țara. De curând, proiectul a fost semnat în Grecia, Rusia și Polonia, primind deja cereri pentru concerte în Europa. Cei doi lucrează la mai multe remixuri, dar și single-uri ce vor fi lansate în curând. Ingeniozitatea cu care ei joacă ritmurile vă va surprinde cu siguranță, la fel ca și vocile cu care colaborează. O nouă cântăreață li se va alătura pentru a aduce accente sexy viitorului lor hit. 'Suntem foarte fericiți că publicului îi place piesa noastră. Încercăm să onorăm toate cererile de concerte și ținem mereu legătura cu fanii pe Facebook și pe siteul nostru'- ne-a declarat Mr. Z, producător al proiectului, după un weekend plin de concerte în țară.

Mattyas a petrecut o săptămână în Grecia, unde în afară de concertele pe care le-a susținut pe insule - Lefkada, Mykonos și Paros, a filmat un videoclip la cel mai nou single al său - "Mi Amor". Filmările au avut loc la Atena. Scenariul ni-l prezintă pe Mattyas la costum într-o limuzină, în drum spre concert. Aparent nimic ieșit din comun, până în momentul în care artistul își dă seama că este urmărit. Regia este semnată de același Sheriff Francis, cu care artistul a colaborat și la videoclipul "Secret Love", unul din cei mai importanți regizori, cu care au colaborat mari artiști greci.

Festivalul „REMEMBER”

Carmen ALDEA VLAD

De ce „Remember”? „Am vrea să fim mereu o candelă aprinsă și în lumina ei să căutăm calea spre înalt, să-i păstrăm focul ca pe o comoară sfântă și din căldura ei în jurul nostru să-mpărțim. Amintirile nu pier, valurile se oglindesc în cer, clipele sunt ninse de timp, țărnul mării de ape lovit, și dorul nemărginit”. Nume mari ale celor plecați într-o lume paralelă, cum ar fi Vasile Vasilache, Radu Șerban, George Grigoriu, Ion Cristinoiu, Cornel Fugaru, Anton Șuteu, Florin Bogardo, Șerban Georgescu, Anda Călugăreanu, Laura Stoica, Nat King Cole, Ion Aldea Teodorovici, Amy Winehouse și-au readus pe scena festivalului incontestabilele valori muzicale.

Uneori îmbrăcate în orchestrații noi, iar interpretările au fost pe măsură. Acesta este punctul de plecare al festivalurilor de sfârșit de an de la Constanța: Omagiul personalităților nemuritoare!

De 7 ani doamna profesor, la Colegiul Național de Arte „Regina Maria” Constanța, și totodată inspector școlar de arte în cadrul Inspectoratului Școlar Județean, Dorina Ivanciu, ne-a obișnuit cu răsfățul muzical, pe final de an, prin organizarea festivalului ce reamintește de personalități, creatori sau interpreți, omagiați după trecerea lor în neființă.

Fenomen perfectabil an de an, festivalul a crescut, ca și concurenții săi, în înălțime, dar și în valoare. Bucurându-se de un juriu de specialiști, nu doar numeros, ci și responsabil, începând cu președintele, mult îndrăgitul adolescentin Mihai Trăistariu (chiar dacă în 16 decembrie a împlinit 35 de ani), fiind urmat de ceilalți membri: doamnele Halime Demirtas, profesor de muzica la Istanbul – Turcia și în paralel la Colegiul Național „Kemal Atatürk” – Medgidia, România, Bonka Petrova Skorchelieva, profesor de muzică la Silistra – Bulgaria, Liliana Moldoveanu, realizator de emisiuni în cadrul Radio România

Constanța; Mădălina Dinescu, producător în cadrul departamentului de divertisment al televiziunii Neptun; Liliana Cornilă, doctorand în istorie și strategii de modă și costum în cadrul Universității Naționale de Artă București, designer, membru UAPR; Carmen Aldea Vlad, poetă și textieră, membră UCMR; Loredana Giuglea, manager World Vision România, Biroul Constanța; Daniela Hanțiu, actriță, secretar științific Universitatea „Ovidius” Constanța, Domnii Petre-Paul Nicolescu, profesor, membru în comitetul de organizare a 4 ediții ale Festivalului Internațional „George Enescu” București, dirijor, animator și organizator de activități culturale; Eugen Albu, muzician, șeful formației „Solaris Band”, profesor de muzică la Palatul Copiilor din Constanța; Gelu Păun, profesor de muzică la Colegiul Național de Arte „Regina Maria” Constanța; Mircea Cazan, solist vocal și poliinstrumentist; Walter Eduard Ghicolescu, folkist, matematician și informatician, membru al cenaclului „Totuși iubirea”, condus de regretatul poet Adrian Păunescu; Florian Stoica, profesor de teoria muzicii la Colegiul Național de Arte „Regina Maria” Constanța; Cătălin Dascălu, compozitor, textier și producător muzical.

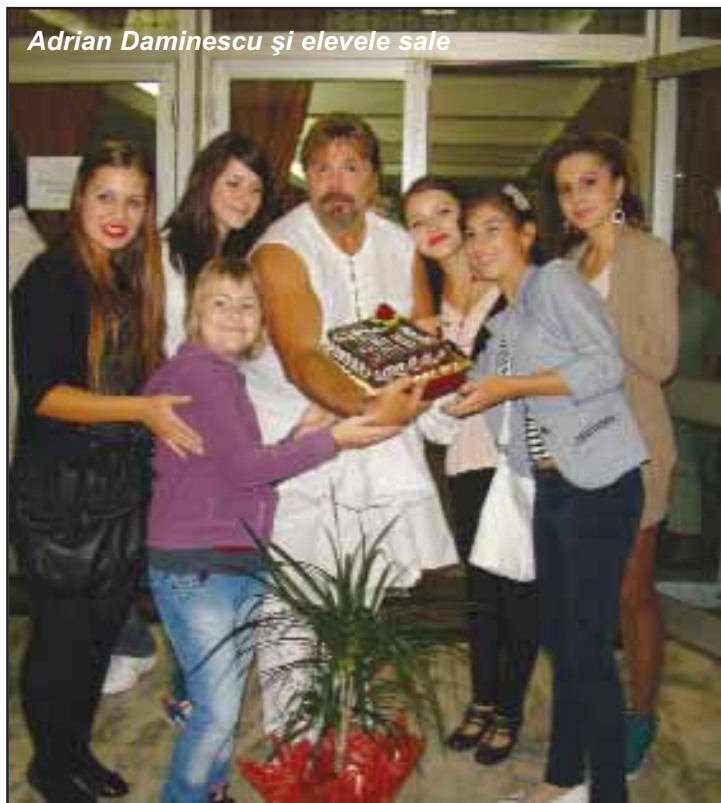
Imnul festivalului a fost realizat de tânărul compozitor, masterand al Universității Ovidius Constanța, profesorul Adrian-Mihai Hasna Preda, pe versurile doamnei profesor Ene Ulgean.

Laureații au fost: GR. I – Alexia Urtoi – Iași, GR. a II-a – Ana Teodora Gaitanovici – Buzău, GR. a III-a – Andreea Ștefan – Fetești, ex aequo, Cristian Ștefan Goaiie – Constanța, GR. a IV-a – Elena Maria Radu – Constanța, GR. a V-a – Mirela Paraleu – Constanța

Cu 11 voturi pentru au fost desemnate, tot ex aequo, 2 trofee mari: Mirela Paraleu și Ana Teodora Gaitanovici.

În total, celor 46 de participanți li s-au acordat 46 de premii, fapt motivant în competițiile muzicale pentru copii.

Un caz aparte l-a constituit compozitorul – interpret – profesor Adrian Daminescu, a cărui diplomă de recunoștință a fost disputată de cele patru eleve ce l-au reprezentat în festival, trei în concurs, Denisa Ștefania Lucan, Andreea Ștefan și Diana Maria Antonică, cât și de către Bianca Niță, câștigătoarea ediției 2010, în recital, în gală.

Adrian Daminescu și elevele sale

Flash

Mihai ANTON

VASILE ȘEICARU a cântat, după mai bine de 30 de ani, la microfonul formației Cristal, cu care s-a afirmat în anii '70. Evenimentul a avut loc, în exclusivitate, pe scena emisiunii "Timpul chitarelor".

După succesul incredibil pe care l-a avut în Franța, **RADIO KILLER** se află pe locul 1 în topul Music Week Club din UK. Paul Damixie și Lee Heart formează un duet cu o energie devastatoare, care a cucerit și Marea Britanie. Pe o piață muzicală închisă și conservatoare, 'Lonely Heart' a

reușit să iasă din tipare și să alinieze Radio Killer alături de artiști precum Jason DeRulo sau Armin van Buuren. Cu un nume neconvențional, un sound inovativ și versuri profunde, Paul și Lee sunt adorați și peste hotare. Dacă primul single intitulat 'Voilà' a devenit un hit atât în țară, cât și în străinătate, 'Lonely Heart' promite un succes de proporții.

LORA trăiește "Un Vis". A filmat un nou clip pentru cel de-al doilea single care a fost lansat în premieră la "Romanian Music Awards 2011". Clipul a fost filmat în

Lora

28 de ore la studiourile MediaPro Pictures(Buftea). "La filmări a fost greu, dar frumos și pentru prima dată am simțit că interpretez un personaj. Un clip greu care mi-a

solicitat talentul actoricesc » a declarat Lora. Regizor – Florin Botea.

Au avut loc filmările la videoclipul **SORE** pentru single-ul "Love Is Music", un proiect produs de HaHaHa Production. Sore este interpreta personajului principal negativ din "Pariu cu viața", un serial pentru toate generațiile. Regia este semnată de Barna Nemethi și Vlad Feneșan, iar imaginea de Pătru Păunescu, cei cu care a colaborat și Smiley pentru "Dream Girl". Videoclipul vine să întărească imaginea fresh a artistei printr-un decor funky-pop și ținute pe măsură, vestimentația fiind asigurată de Radu Mada.

Sore

cântată de **LOREDANA GROZA**, pentru a apărea pe coloana sonoră a episodului cu nr. 8. În spatele noii producții americane, ce o are în rol principal feminin pe actrița Rachel Bilson, stă aceeași echipă ce a realizat și celebrul serial "Gossip Girl". Cântecul Loredei are o poveste deosebită, aceasta înregistrând-o după ce a visat-o. "Povestea acestei piese este una foarte drăguță, pentru că ea s-a născut în urma unui vis. Am înregistrat-o la New York împreună cu Jeremy Adelman și am numit-o "Boom Boom Boom". Piesa este dance cu accente de dub step " a declarat artista.

Cel de-al doilea single al lui **ELLIE WHITE**, cu sonoritățile lui energice și vocea caldă, aproape șoptită, a devenit unul dintre preferatele cluburilor. Videoclipul acestei piese, în regia lui Alex Ceaușu, a fost filmat în Sicilia,

Taormina; Elena își joacă povestea alături de un model italian foarte

Ellie White

cunoscut, un bărbat cu mină foarte serioasă și senzuală în același timp.

CONNECT-R revine cu un nou single intitulat 'Take It Slow'. Piesa este o declarație de dragoste a artistului pentru toate fanele sale. 'Take It Slow' este soundtrack-ul perfect pentru acest sezon, single-ul ieșind din tiparele pieselor auzite pe undele radio. Cu o voce sexy-masculină, Connect-R se pregătește să atace topurile românești și pe cele internaționale. Deși nu a fost proiectată inițial ca single, piesa a fost cântată la RMA 2011 într-o altă variantă și s-a bucurat de reacții pozitive în rândul fanilor. Vocea lui Connect-R este dublată de o voce senzuală feminină care îi dă replica.

Loredana

După succesul single-ului "Never Be Alone", care a fost 3 săptămâni consecutiv cea mai difuzată piesă românească la radio și TV, "Stay With Me Tonight" are un sound mai soft, iar de

această dată mesajul este unul vădit dedicat publicului feminin. "Este o piesă de dragoste, în stilul nostru, dar care are și câteva surprize pe care vă invităm cu drag să le descoperiți.", au declarat Alex, Răzvan și Silviu. Piesa compusă și produsă în totalitate de băieții de la **DEEPSIDE DEEJAYS** va beneficia și de un videoclip pe măsură, în regia aceluiași Iulian Moga, vechi colaborator.

Andreea Bălan

Temperamentala, senzuala vedetă de azi are doar 26 de ani, dar ni se pare că o știm de-o viață și asta pentru că a fost un copil-artist foarte precoce. Nu ne referim la reprezentațiile în sânul familiei, ci la cele publice: în 1994, la numai 9 ani, apărea în emisiunea TV "Ba da, ba nu", pentru ca peste numai 2 ani să lanseze primul său album, "Amețiți de fum"! Sunt anii în care tatăl său, Săndel Bălan, îi compune melodii de succes, care îi permit în 1998 să dobândească Trofeul "Mica Prințesă" la festivalul internațional "Micul Prinț" și, în același an, să participe la Gala Eurovision, dar în afară de concurs, datorita vârstei. La 14 ani putem vorbi deja de vedeta Andreea Bălan, fiindcă începe marea aventură cu duetul André, ea și colega ei Andreea Antonescu devenind idolii adolescenților. Este incredibil câte performante a obținut André în numai 3 ani de activitate! Fiecare an a însemnat cel puțin 3-4 evenimente majore. Astfel, în 1999 lansează două

albume, unul primăvara, "La întâlnire", celălalt toamna, "Noapte de vis" ("Moșule, ce tânăr ești..."), piesa titulară a acestuia câpătând un reușit video-clip în noiembrie. În august 1999, André câștigă trofeul festivalului de la Mamaia cu super-hit-ul "Liberă la mare", pe care Andreea Bălan îl cântă și azi, uneori, în show-urile sale. Nu a existat artist care să fi egalat popularitatea celor două "Andrele", la acest nivel de vârstă, cu sute de concerte, numeroase albume, șlagăr după șlagăr. În anul 2000 "producția" este și mai bogată, cu noile albume "Prima iubire" (lansat în primăvară, piesa titulară fiind transformată în video-clip în aprilie) și "Am să-mi fac de cap" (în toamnă, clipul fiind lansat în noiembrie). Între ele, în iulie, video-clipul cu "Lasă-mă, papa, la mare!", de pe cel de-al treilea album, înnebunește toată puștimea. Aici trebuie căutată, între altele, explicația uriașului succes al duetului André, dincolo de farmecul personal și vestimentațiile "revoluționare": în textele cântecelor adolescenței regăsim acele teme niciodată abordate în cântece, referitoare la micile secrete și emoții ale vârstei lor. În 2001 succesele se înlănțuie în același ritm: apar albumele 5 ("Best of André") și 6 ("O noapte și o zi"), precum și video-clipurile pieselor "Flori de tei", "Sună-mă!", "O noapte și o zi", iar trupa obține Trofeul "Otto Bravo" pentru cea mai bună formație

adolescentină. În februarie 2002 duetul André primește nu mai puțin de patru discuri de platină și unul de aur, pentru un milion și jumătate de exemplare (!) vândute, cele două fiind încununuate cu titlul "Prințesele muzicii dance din România".

Greu de spus și mai ales de înțeles ce a dus la destrămarea duetului André, tocmai atunci când se afla pe culmile succesului. Banii? Părinții? Orgoliile vârstei? Probabil din fiecare câte puțin. Cert este că Andreea Bălan a demarat chiar din 2002 o fructuoasă carieră solistică, cu nu mai puțin de două albume, "Te joci cu mine" și "Liberă din nou", piesele titulare câpătând și reușite versiuni de video-clip. În anul următor lansează, în ediție limitată, un maxi-single, "Plâng de dor" și câștigă premiul I la secțiunea "Șlagăre" a festivalului de la Mamaia, cu melodia care avea încă din iunie un frumos video-clip, "Nopti de vară". Andreea Bălan este realmente neobosită (așa este și acum, la... maturitate!), pentru că în 2004 editează al 3-lea album solo, "Așa sunt eu", din cuprinsul căruia sunt alese pentru video-clip cântecele "Aparențe" și "Oops! Eroare". Conștientă de importanța televiziunii, în 2005 filmează alte video-clipuri foarte urmărite, la piesele "Evadez", "Invidia", "O străină" și obține două distincții majore, care-i certifică statutul de star și la nivel solistic: revista "Apropo TV" o desemnează cea mai bună artistă în urma voturilor de pe internet, iar la gala MTV câștigă premiul pentru cel mai bun "site". În

noiembrie 2006 lansează al patrulea album solo, "AndreeaB", din cuprinsul căruia este propulsat pe micile ecrane video-clipul cântecului "Nu știu să fiu numai pentru tine", realizat în colaborare cu Keo. Anul 2007 îi consacră definitiv talentul excepțional și în plan coregrafic, deschizându-i apetitul pentru show-urile ulterioare, în care elementul dansant joacă un rol primordial. Astfel, în martie și aprilie 2007 participă la emisiunea-concurs "Dansez pentru tine" de la ProTV, luptând alături de Petrișor Ruge pentru îndeplinirea visului acestuia, cei doi clasându-se în final pe locul 3. Drept urmare, iau parte în octombrie și noiembrie același an la finala mondială "Dancing around the world" de la Mexico City, în care s-au înfruntat perechi din 11 țări; Andreea și Petrișor obțin o strălucitoare medalie de argint pentru culorile României. Ca un corolar, în martie 2008 cei doi triumfă, de aceasta dată, la "Dansez pentru tine-Liga învingătorilor", în competiția la care iau parte câștigătorii primelor 4 ediții ale concursului. Andreea Bălan și Petrișor Ruge alcătuiesc, pe ringul de dans, o pereche extrem de sudată și de populară, Ruge fiind și azi invitat în spectacolele artistei. În iunie 2007 Andreea lansează video-clipul "Prinde-mă, aprinde-mă!", iar în iulie același an melodia "Nu știu să fiu numai pentru tine" feat. Keo primește trofeul "Best featuring hit" la Gala "Top Hits" de la Bacău.

Grații

Dan CHIRIAC

Cum spuneam, în martie 2008 Andreea a triumfat de justețe la "Dansez pentru tine", perechea ei cu Petrișor Ruge devansând pe toți câștigătorii primelor 4 ediții (curios, la ediția 2007 ei ocupaseră doar locul 3, dar își dovediseră ulterior clasa în Mexico City). Așa încât nu este de mirare că dansul ocupă un loc tot mai important în preocupările artistei: în aprilie 2008 lansează video-clipul melodiei de mare audiență "Baby, Get Up and Dance", iar în februarie 2009 musical-ul "SuperWoman", devenind astfel oficial cântăreață-dansatoare. După ce, în iulie 2008 este încununată cu titlul "Best Female Artist" la Premiile "Romanian Top Hits" de la Bacău, la începutul anului 2009 creează, împreună cu echipa sa managerială, primul show interactiv din România. În "Lecția de dans" publicul are ocazia ca timp de 90 de minute să asculte cele mai cunoscute cântece ale Andreei, dar să și învețe să danseze salsa, samba, rock and roll sau paso doble de la coreograful "Bursucu" de la "Dansez pentru tine", după ce Andreea și Petrișor le exemplifică. În mai 2009, la spectacolul de lansare a show-ului este prezentat și albumul nr. 5 din cariera solo a Andreei Bălan, "SuperWoman", pentru ca în decembrie să propună

www.lectiadedans.ro - primul site pentru concerte al unui artist român, în care sunt prezentate cele 4 variante diferite de show, cu desfășurătorul respectiv, precum și extrase din spectacole. Surprinde din nou cu single-urile "God" (Dumnezeu) și "Trippin", acesta din urmă repositionând-o pe segmentul dance/club.

Video-clipul acestei piese apare în mai 2010, fiind filmat în insula Corfu din Grecia și având de la bun început o primire entuziastă, cu nu mai puțin de 700.000 de vizualizări într-o lună. "Trippin" devine nr. 1 la Radio Zu, pentru a doua oară în "Most wanted", în iulie 2010. Single-urile ce urmează, "Crazy About You" și "Like a Bunny", continuă și consolidează succesul început cu "Trippin", fiind difuzate intens în toate cluburile. Anul 2011 a fost un altul de excepție, pentru că Andreea Bălan a plecat cu noul concept "Dancing Show" în cel mai mare și ambițios turneu făcut vreodată în România, "Mix Music Evolution Tour", prezentat în nu mai puțin de 33 de orașe, în fiecare dintre acestea cu câte 3 spectacole pe săptămână, în week-end.

Dotată nu numai cu talent, dar și cu ambiție fantastică, putere de muncă, energie și determinare, Andreea Bălan ne promite noi și noi surprize, pe care, sinceri să fim, le așteptăm cu nerăbdare! Reprezentanții ei manageriali, "Live Artists", vorbesc de o profesionistă impecabilă!

AIMI. După zeci de concerte internaționale, Aimi a găsit modalitatea perfectă de a păstra legătura cu fanii săi de peste tot: AIMI app pentru smartphone. Aimi este printre primii artiști români care dezvoltă o astfel de aplicație. Momentan a fost lansată pentru sistemele Android, dar va fi disponibilă și pentru Iphone, Ipad și Ipod Touch. Aplicația oferă acces direct la canalele facebook și twitter ale artistei, la toate piesele, la cele mai noi videoclipuri și informații exclusive din culisele evenimentelor. Aimi este o voce reprezentativă a muzicii dance din România. A colaborat cu DJ internaționali precum Emrah Is și Sak Noel. La sfârșitul anului 2011 Aimi a susținut un turneu în Albania și Turcia, iar de Revelion a cântat pentru 30.000 de vietnamezi în orașul Ho Chi Minh (Saigon).

KATE. Încă din momentul lansării, piesa "The Rain", primul single din cariera lui Kate, a făcut furori atât pe internet cât și în emisiunile radio și tv în care artista a fost prezentă. Deși are doar 17 ani, Kate este o artistă completă: are o voce specială, dar este și o foarte talentată pianistă, care nu lasă să treacă o zi fără să studieze și să interpreteze piese celebre ale artiștilor internaționali. *"Muzica, în orice formă a ei, mă definește complet. Atunci când mă așez la pian îmi place să cânt piese ale unor artiști cum sunt Adele, Alicia Keys și multe altele."* ne-a spus Kate.

AMNA. Una din revelațiile muzicale ale anului a fost cu siguranță Amna, cu piesa sa de debut "Tell me Why". Melodia a urcat până în vârful clasamentului de audiență, fiind în continuare difuzată de cele mai mari rețele radio. Cântăreața nu a fost doar o revelație la nivel național, ci și una internațională, fiind una dintre cele mai fierbinți noutăți pe scena muzicală poloneză și nu numai. Încă din vară, Amna își petrece aproape fiecare weekend la concerte în Europa, Polonia devenindu-i ca o a doua casă. În cadrul unei gale speciale, Amna a câștigat premiul pentru "Best International Newcomer" la Radio Fama Gala Awards. Solista a cântat nu numai hitul său "Tell Me Why", dar și cel de-al doilea single, o piesă și mai jucăușă și atrăgătoare decât prima, cu un ritm molipsitor de club.

ANTONIA. După ce la doar 19 ani s-a lansat pe piața muzicală alături de Tom Boxer, având hituri din Europa până

în Asia, iată că la 22 se bucură atât de o carieră spectaculoasă, pregătind primul său album și turnee internaționale, având nenumărate oferte pentru a reprezenta mărci celebre în campanii și o viață personală fericită. Anul trecut i-a adus mega hitul "Marionette", iar piesa este prezentă în topurile din Europa, aducându-i Antoniei turnee în România, Germania și alte țări. A umplut cel mai celebru club din Alma-Ata, oraș din Kazakhstan, cu hituri precum "Morena", "Marionette" care preced și primul său album solo.

Romanțe din Bucureștii de altădată

Una din cele mai îndrăznețe și interesante case de discuri

autohtone – Soft Records – ne oferă încă o surpriză: o culegere de vechi romanțe românești. Ca de obicei, prezentare grafică este una de excepție, mapa conținând și o competentă prezentare semnată Elvira Iancu (fosta componentă a formației Venus), din care am desprins câteva rânduri.

Romanța, unul dintre cele mai vechi subgenuri ale muzicii ușoare românești, era definită ca „un cântec tânguios, o istorioară veche, în versuri naive”. Este înrudită cu liedul. Melodia este strofică, iar textul liric este ca o mărturisire directă a unor sentimente pe înțelesul tuturor. Cam după 1848, romanța ocupă un loc aparte în repertoriul lăutarilor, dar și al teatrelor. Compilația cuprinde 22 de romanțe dintre care amintim: „Car frumos cu patru boi”, „Frumoasa mea cu ochii verzi”, „Bătrânețe haine grele”, „Era o zi ca toate celelalte”, „Îți mai aduci aminte, doamnă”. Piesele sunt în interpretarea originală a celebriilor cântăreți Cristian Vasile, Zavaidoc, Jean Moscopol, Petre Alexandru, Dorel Livianu, Titi Botez și Ion Dacian.

Alesis: „Muzică aleasă pentru oameni aleși” (2)

Volumul 2 al remarcabilei colecții propuse de formația Alesis la casa de producție Big Man este cel puțin la fel de atrăgător ca primul, mai ales că ne propune un invitat special de talia Irinei Loghin. De această dată este vorba numai de 13 piese, 3 din folclor și celelalte compuse de muzicianul dăruit cu har Romeo Negoiasă, acesta din urmă fiind și semnatar al majorității textelor, doar 3 dintre ele

aparținând cunoscutei Carmen Aldea Vlad. Vocea de excepție a Alinei Negoiasă pune în valoare titluri care deja se fredonează, cum ar fi „Ce frumoasă ești tu, lume!”, „Prietenia”, „E ziua ta”, „Cântecul de lebadă”, „Părinții cei cuminiți”, „Cred în forța dragostei”, „Frunză-n vânt”. Orchestrațiile, de cea mai bună calitate, aparțin lui Romeo Negoiasă și Cristi Duțu, iar masterizarea lui Romi Rus. Soții Alina și Romeo Negoiasă au atins, indiscutabil, un nivel înalt al maturității muzicale.

Breeze: „Jingle Bells in Bossă”

Chiar dacă formația Breeze a apărut pe piața muzicală din țara noastră abia în iunie 2011, componenții ei se pot mândri cu o

experiență de peste 10 ani, fiecare activând anterior în alte proiecte. Specializată pe bossanova, Breeze este o creație de suflet a cunoscutului basist Florin Sâia, absolvent al secției de percuție la Academia de arte „G. Enescu” din Iași, care a activat în Mandinga și El

Negro, a studiat în Cuba și în SUA. Soția sa Ioana Sâia, 24 de ani, este o adevărată emblemă a trupei Breeze și ne amintește vocea diafană a Ilenei Popovici, prima interpretă de la noi care s-a apropiat serios de bossanova. Ceilalți membri ai grupului sunt: Eduard (student în anul III la UNMB, secția jazz-muzică ușoară, chitarist de finețe), Alex (student în anul IV la UNMB, la aceeași secție, percuționist valoros) și cubanezul Carlos Enrique Sanchez Herrera – pianist, compozitor, orchestrator, backing vocal, muzician cu mare experiență, cu activitate în orchestre binecunoscute din țara sa. Vreți să știți cum sună celebrul „Jingle Bells” pe ritm de bossanova? Ascultați acest CD!

Ioana Sandu: „Cât mai e vreme...”

Avem, în muzica ușoară românească, valori prea puțin apreciate. În urmă cu câteva luni, Alexandru Jula ne vorbea despre revelația pe care a avut-o, în emisiunea lui de la TV Galați, ascultând-o, timp de 2 ore, pe Ioana Sandu – solistă dotată cu remarcabile calități vocale. Confirmarea ne-o oferă albumul de față, produs de Paul Stângă pentru casa Eurostar. El conține 14 piese

scrise de un compozitor (acesta semnează de asemenea orchestrația și mixajul) puțin

cunoscut și el, dar la fel de înzestrat, Francisc Reiter; postprocesare sunet-Valentin Chelaru. N-am prea înțeles prezența cu 3 melodii a copilei Ana-Maria Stoican (un CD al unei interprete mature presupune o altă abordare), dar dacă am înțeles bine este nepoata textierei Rodica Elena Lupu. Ioana Sandu, care poate fi aplaudată uneori la Centrul cultural „Vatra neamului”, de la Balotești, ne propune câteva titluri care-ți merg la suflet, cum se spune: „E prea târziu”, „Iubirea mea”, „Parfumul dragostei”, „Alergare în nori”, „Lumină clară”, „Iubire, tu!”, „Eu voi pleca...”. Mergeți s-o ascultați pe Ioana Sandu, dacă nu mai găsiți CD-ul în magazine, merită!

Imago Mundi: „Isvor”

Albumul este o co-producție Pilgrim Music – Editura Casa Radio și are subtitlul “Dimitrie Cantemir: Cartea științei muzicii și Muzica

tradițională românească”. Dintre

cele 13 piese (durata - 54 de minute), trei aparțin lui Cantemir, iar aranjamentele muzicale sunt semnate de Cătălin Ștefănescu, Oana Mariș și Adrian Buciu.

Din prezentarea discului reținem: “un repertoriu foarte rar abordat de către muzicienii de factură clasică. Piese ce alcătuiesc albumul „Isvor” sunt puse în valoare prin dialogul instrumentelor vechi specifice spațiului cultural românesc al vremii lui Cantemir împreună cu instrumente clasice moderne”.

O excelentă prezentare tehnică și grafică, cu booklet inclus, un cvintet de mare valoare, sonorități accesibile chiar și celor atașați doar muzicii de divertisment, o idee notabilă: o apariție discografică de excepție.

Tinu Vereșezan: „Prietenii de lângă mine”

Interpret de mare succes din Banat, Tinu Vereșezan are la activ câteva melodii intrate în repertoriul curent al tuturor orchestrelor din țară. Editat de prodigioasa casă de producție Big Man, noul său album este o colecție de 14 melodii antrenante sau sensibile, dintre care se detașează titluri cum ar fi „Dau din mine jumătate”, „Așa-s bănașenii mei”, „Când te-ndrăgostești”, „Azi e ziua

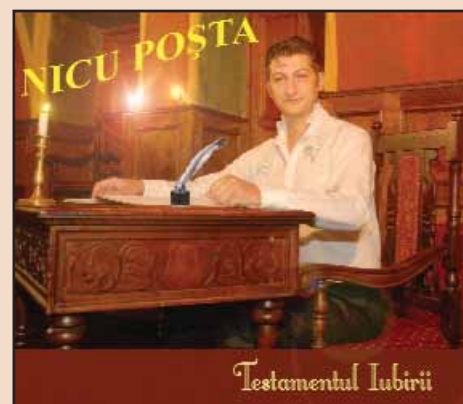

cea mai mare”, „Eu știu cine”. Texte și linii melodice: Olimpia C., Tinu Vereșezan, Vali Doagă, Văru Săndel. Formația interpretului este

alcătuită din Gabi Iorga (saxofon), Cosmin Dema (acordeon), Ștefan Idu (claviaturi), Mugurel Madoșa (tobe), Drăgan Zikic (orchestrații, armonică). Cu noul său album, charismaticul interpret își adaugă un nou succes unei cariere remarcabile.

Nicu Poșta: „Testamentul iubirii”

Editura Muzicală ne face o nouă surpriză plăcută, punând în valoare talentul cert al unui compozitor-textier-interpret mai puțin cunoscut (pe nedrept), Nicu Poșta. Sighișorean, el este student la Facultatea de muzică, la Târgu-Mureș. Cu certă popularitate în domeniul folclorului, artistul mureșean se află la al 3-lea album de muzică ușoară, editat cu sprijinul S.C. Rominsta srl. Este un disc echilibrat, beneficiind de

orchestrații inspirate (RS Studio), dar mai ales de cântece sensibile, la care aportul protagonistului este decisiv, semnat al muzicii a 9 piese (din 11) și al textelor la 8 dintre acestea, la piesa titulară fiind și recitator. Ne-au reținut în mod deosebit atenția titluri cum ar fi „Dor nebun”, „Visul”, „Am uitat să mă întorc acasă”, „Lacrima Doamnă”, „Ca să te uit”, „Crâng de lăcrămioare”, „Flori de măr”. Notabilă participarea instrumentiștilor colaboratori: Bucur Vlad, Răzvan Moldovan (vioară), Sergiu Rad (pian). Un CD ce merită ascultat cu toată atenția, revelând un talent cert.

TVRockFolkJazz

Doru IONESCU

De sâmbătă, 18 februarie, ora 23.00, la TVR 2 a început un nou sezon (al șaptelea) al emisiunii « Timpul Chitarelor ». Față de obiceiurile de... cinci ani ale emisiunii (vârsta formatului TV care va fi atinsă în această primăvară), edițiile vor fi ceva mai sărbătorești, în sensul unui show cu o priză mai bună la public. Față de ultimul sezon, grupurile tinere vor avea o mai mare expunere, iar invitații principali (vedetele) vor propune în continuare conținutul emisiunilor în care apar.

La ora la care citiți aceste rânduri, se vor fi difuzat deja edițiile cu Florin Chilian (care a dorit reamintirea câtorva personaje ale muzicii tinere plecate prea repede, precum Dorin Liviu Zaharia și Nicu Vladimir) și Manfellow (ultimii câștigători ai selecției românești pentru concursul « Global Battle of the Bands »), Mihai Mărgineanu (cu o superbă reverență pentru Django Reinhardt și Stéphane Grappelli) și Phenomenon (una dintre cele mai importante apariții din underground, cu un disc proaspăt, dar și piese noi), Smiley și chitaristul Marius Pop (așadar și cu proiectul M-Theory al acestuia din urmă, cel mai bun disc instrumental din 2010 în opinia subsemnatului).

În continuare, sunt așteptați la filmări Nightlosers, Radu Captari, Compact (care anul acesta împlinesc 35 de ani !), Zoia Alecu, Krypton (refăcuți în formula nouăzecistă, dar și Axxa – proiectul jazz-rock al chitaristului Eugen Mihăescu din aceeași perioadă), MT Place, Classic Beat Orchestra, Poesis, chitariștii Nicu Patoi și Victor Solomon (cu grupurile lor Platonic,

Adriana Carcu și Avishai Cohen
foto Richard Wayne

respectiv Bandidos), metaliștii de la Dirty Shirt, Trooper (poate și cu recentul lor colaborator Blaze Bailey!) și Grimegod. Vârfurile sezo-nului se așteaptă a fi concretizate în edițiile speciale dedicate aniver-sărilor Iris - 35 de ani și Phoenix - 50 de ani. Nu ascund că realizatorii (Ionela Liță, Dan Cojocaru și subsemnatul) își doresc o interactivitate crescută (prin deja reluatele concursuri cu telespectatorii – momentan doar pe facebook), dar și o... sărbătoare live, la care să fie prezenți atât fanii emisiunii, cât și artiștii care timp de cinci ani au cântat pe scena « Timpului Chitarelor ».

Cât despre seria de portrete de la TVR Internațional (« Lumea și Noi » - O poveste... cu cântec!), mai trec în revistă aici jazzman-ii Nicolas Simion, Decebal Bădilă și cronicara Adriana Cârca, în acest moment cea mai importantă voce românească (dacă nu singura) de pe celebrul site AllAboutJazz (cu articole deopotrivă în « Observator Cultural »... dar nu numai). Cunoscută în România pentru articolele săptămânale din revista culturală timișoreană

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE U.C.M.R.
CU SPRIJINUL UCMR-ADA DIN FONDUL SOCIAL
CULTURAL

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:

Mihai COSMA

Octavian URSULESCU

Editorialist: Liviu DÂNCEANU

Șef de producție: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:

Carmen ALDEA-VLAD, Al. I. BĂDULESCU, Janina BĂDICI, Corina BURA, Grigore CONSTANTINESCU, Anca FLOREA, Marcel FRANDEȘ, Andra FRĂȚILĂ, Oana GEORGESCU, Liliana IACOBESCU, Doru IONESCU, Florian LUNGU, Doina MOGA, Doru POPOVICI, Alexandru ȘIPA, Mircea ȘTEFĂNESCU, Bianca ȚIPLEA-TEMEȘ, Florin-Silviu URSULESCU

Pentru ediția electronică vezi: www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL

TEL: 021-410.64.88

ISSN: 1220-742x

« Orizont », numeroasele traduceri de peste decenii, mai nou și pentru expozițiile de artă plastică organizate tot în Banat, Adriana s-a stabilit în 1988, la Heidelberg. La Timișoara fusese profesoară de engleză (și se îngrijise de clubul de jazz, după 1977). Abilități sau vocații, ea s-a afirmat ca scriitor, curator, pedagog în Germania, unde a pornit o serie de vernisaje românești în spațiile nefolosite ale firmelor pe unde a lucrat – unele rămase galerii de artă până în prezent. În lumea fără granițe a net-ului, mai semnează ca redactor șef adjunct la o revistă americană de divertisment, însă la fel de important mi se pare și volumul « Povestea zilelor noastre », 12 capitole dedicate unor importanți artiști timișoreni, inclusiv muzicieni. Pregătind al doilea volum despre artiștii din Banat, prea puțin cunoscuți în restul țării, Adriana se reîntrupează în același ferment cultural din care s-a ivit și căruia... îi pasă. Din ce în ce mai mult în România, ultima sa ispravă, împreună cu câțiva prieteni români și germani, a fost anul trecut redescoperirea culturală a Ciclovei Montane (într-o zonă deosebit de frumoasă, din păcate dezavantajată social-economic) din Caraș Severin.